PÄÄSTEVAHENDID JA ENESEPÄÄSTEVÕTTED EKSTREMAALOLUKORRAS MEREL

11.01.2026

Põhitõed ellujäämiseks merel

- Peab aktsepteerima järgneva tähtsust:

1. Laeva tulles kohene tutvumine laevaga

   -kajutist (või muust ühiskondlikust ruumist) evakuatsiooni tee päästejaamadesse

   -kus asuvad päästevahendid, tulekustuti, VHF

   -kus on hädavarustus (pilsipump-hauskar, ankur, pootshaak jne.)
2. Tutvuge päästevesti kasutamise juhendiga

Ohtlikud situatsioonid

- Torm (lahtipääsenud esemed, kõikumine, halb enesetunne, MOB)
- Trümmid, autotekid (mürgised gaasid, õli tekil, ohtlik kiirus ja manööverdamine)
- Tulekahjud (kuumus, leek, suits, gaasid)
- Kokkupõrge, madalikul, kreen, uppumine
- Piletita reisijad (pretensioonid), piraadid, terroristid

Ohud laevas

- Traumad libastumisel (värske värv, vesi, jää, õli, prügi jm)
- Peatraumad (madalad läbipääsud, kukkuvad esemed)
- Traumad kukkumisel (avatud ja piiramata luugid, kinnitamata trapp-gangway)

ID 63225
Erik De Graaf | Dreamstime.com

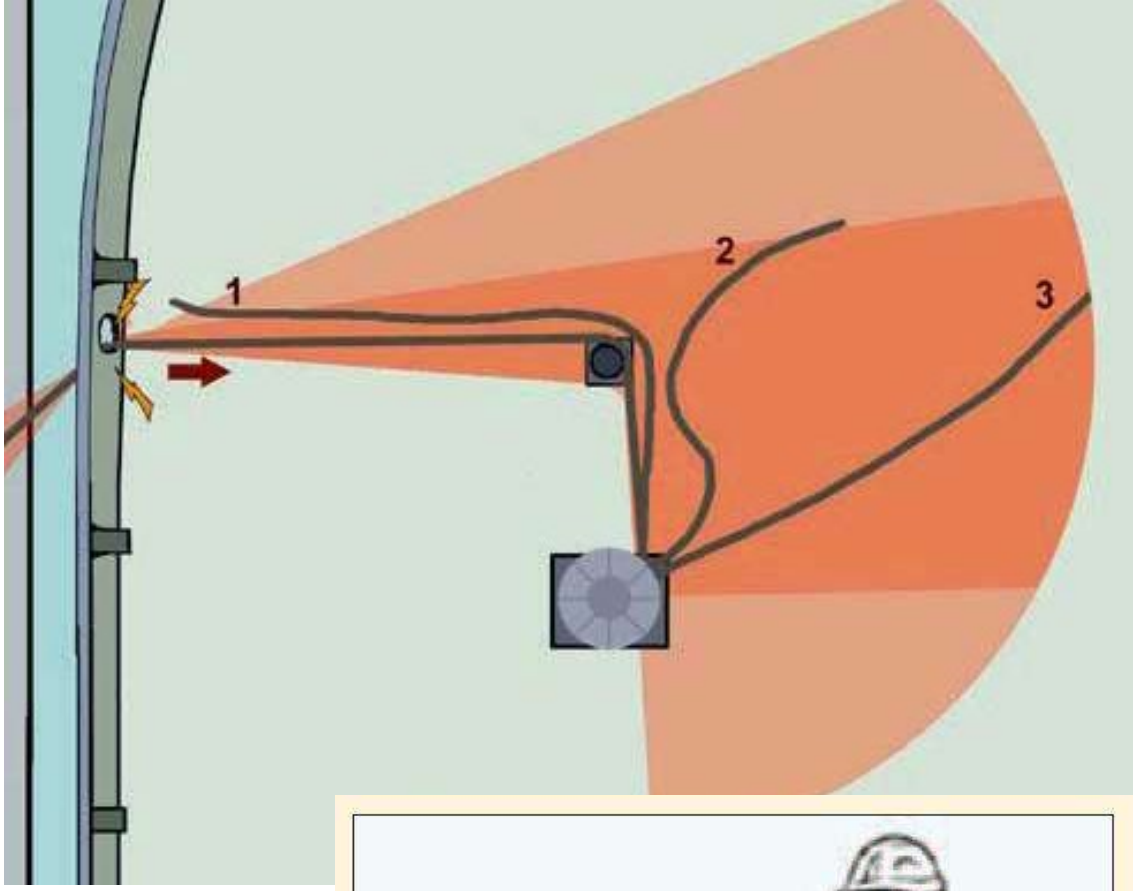

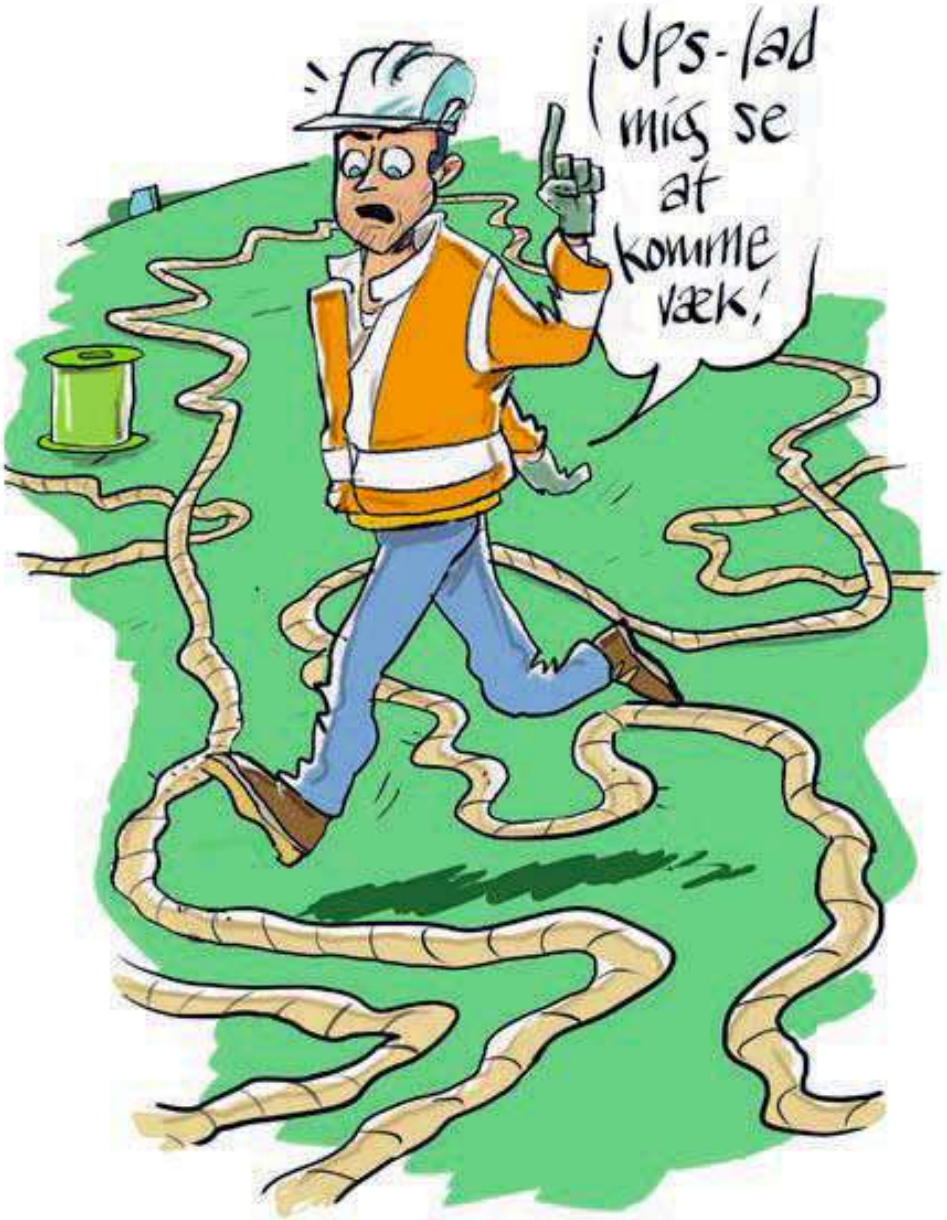
- Trapp

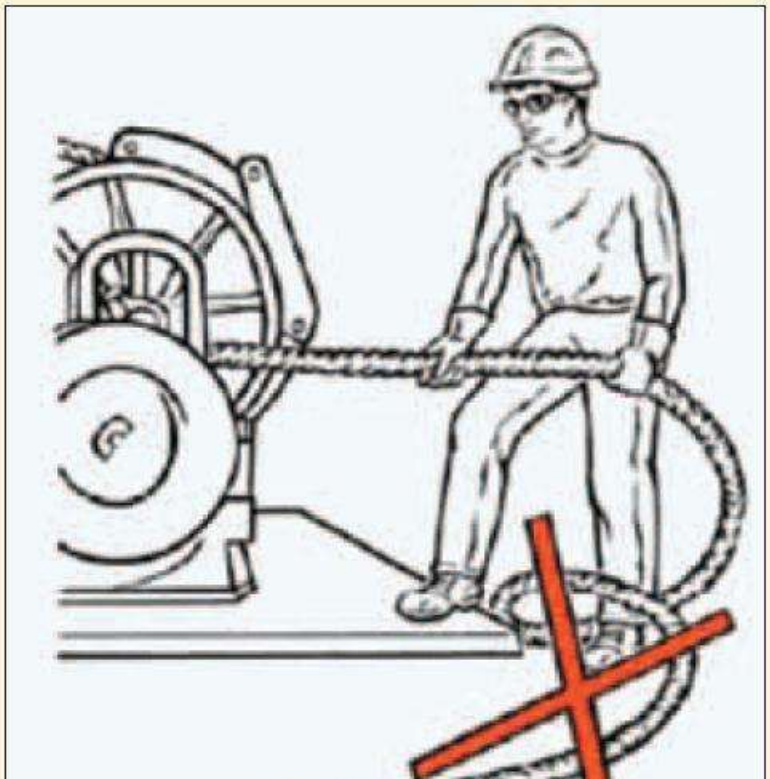

- Jäsemete vigastamine (klüüs, kepsel, peli, pollar, liikuvad masinaosad)

  Ärge sisenege ruumidesse, mis pole reisijate jaoks, ärge avage uksi tavaolukorras, mis on avamiseks avariisituatsioonis

1
2
3

Ups - lad mig se at komme væk!

Laeva mahajätmine

- Korralduse, kõigil laev maha jätta, annab kapten juhul, kui ta on kindel, et inimestel on väljaspool laeva ohutum olla kui laevas

Tegutsemine laeva mahajätmise korral

- - pange päästevest selga vastavalt juhisele
- - andke võimalusel eetrisse MAYDAY või kõne 112
- - võtke kaasa pürotehnika (säraküünlad, raketid, suitsusignaalid) ning ujuvad esemed, millele vees olles toetuda (vendrid,kanistrid jne)
- - püsige kõik ühes koos

Ohud evakueerumisel

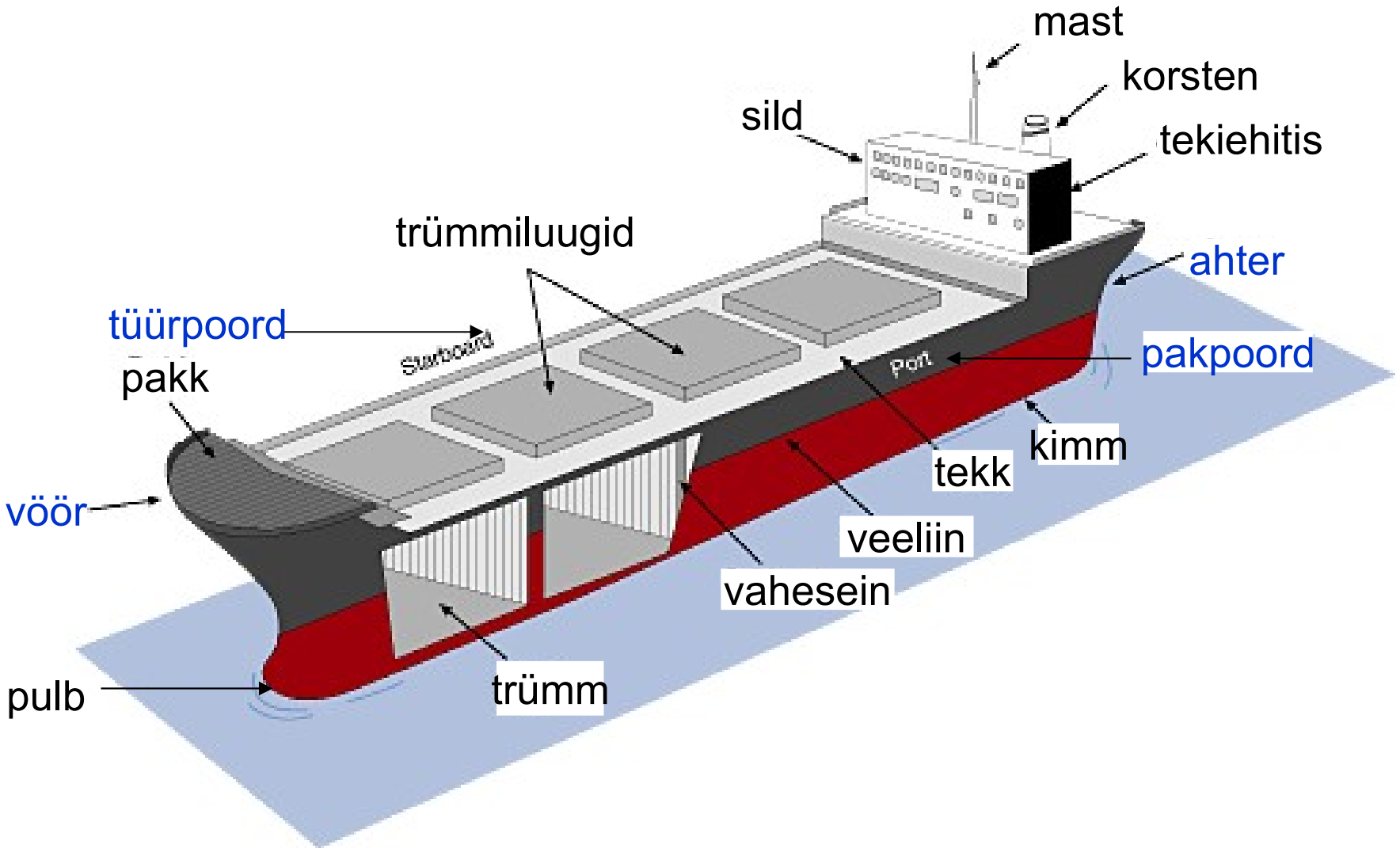
- Suits ja tuli (tulekahju korral)
- Ummistunud teed (varingud, kastid jm)
- Uputus (vigastatud illuminaatorid, seinad, torud)
- Kinni kiilunud uksed
- Vallanduvad esemed (suure kreeni korral)
- Paanikas inimesed

11.01.2026

gettyimages
Fairfax Media
502771088

Laevaehitus

Uppumatus

- Laeva *uppumatuseks* nimetatakse tema võimet säilitada ujuvus ja püstuvus ühe või mitme laevaruumi täitumisel veega.
- Uppumatus tagatakse laevakere jagamisega veekindlateks ruumideks

Tule ja veekindlad tekid ja vaheseinad

Ohutus veekindla ukse puhul

- Ukse liikumise korral heliseb kell
- Kui uks sulgub või on sulgunud, siis kasutage sektsioonist väljumiseks treppi
- Iga ukse juures on kasutamise juhend

Tule- ja veekindlad uksed

starblaze.en.alibaba.com

SEAWELL

Avariiolukorrad

- Laeva kokkupõrge, kreen, ümberminek
- Madalikule sõit, vee tungimine laeva
- Tulekahju, plahvatus, uppumine
- Ulatuslik õlireostus
- Terroristlik aktsioon
- Piraatlus (Pirates & Armed Robbers)
- Inimene üle parda, meditsiiniline olukord
- Tehniline rike

Pärast kokkupõrget, uppumas, tulekahju, madalikul

Jäätumine – püstivuse kaotamise e. ümbermineku oht

Terroristide rünnakud

- 1995-2024 Modern Day Pirates_ Attack Numbers and Types

Ohutust tagav varustus

- Päästevahendid

– individuaalsed

- kollektiivsed

- Tuletõrjevahendid
- Esmaabivahendid

- Õlireostuse likvideerimise vahendid

Määrus «Meresõiduohutuse seaduse» § 36 lõike 5 alusel.

NÕUDED VÄIKELAEVA VARUSTUSELE

- **§ 2. Väikelaeva omaniku ja juhi vastutus**
- (3) Väikelaeva ja jeti mere- ja sõidukõlblikkuse ning tehnilise korrasoleku eest vastutab väikelaeva või jeti omanik.
- (4) Väikelaeva nõuetekohase varustatuse ja ohutusnõuete täitmise eest vastutavad väikelaeva omanik ja väikelaeva juht.

Individuaalsed päästevahendid

- Päästerõngas

- Päästevest

- Vesitürp

- Termokott

Päästerõngas (SOLAS)

- Välimine ∅ ≤ 800mm, sisemine ≥ 400mm
- Ujuvast materjalist – 14,5 kg rauda 24 h
- Kaal ≥ 2,5 kg
- Päästeliin ∅ ≥ 9,5mm L ≥ 4 välis ∅
- 2 sek leekides ei põle, ega jätka sulamist pärast leekidest vabanemist

Päästerõngas liiniga

Päästerõngas tulepoiga

- Tulepoi

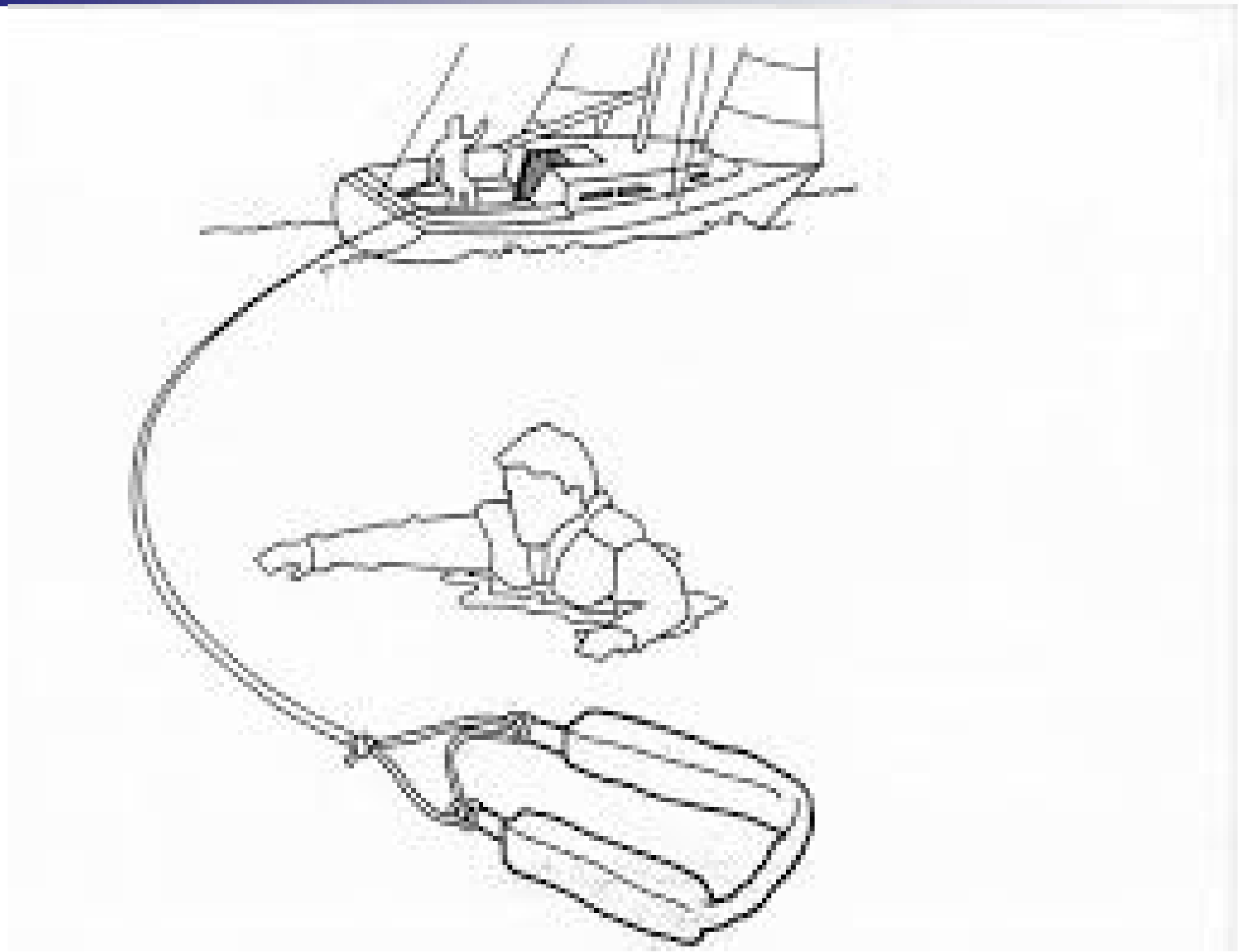
- Tulesuitsupoi

Päästeling (koos viskeliiniga)

Päästevestid

- Täispuhutav päästevest

- Korkpäästevest

- Laste päästevestid

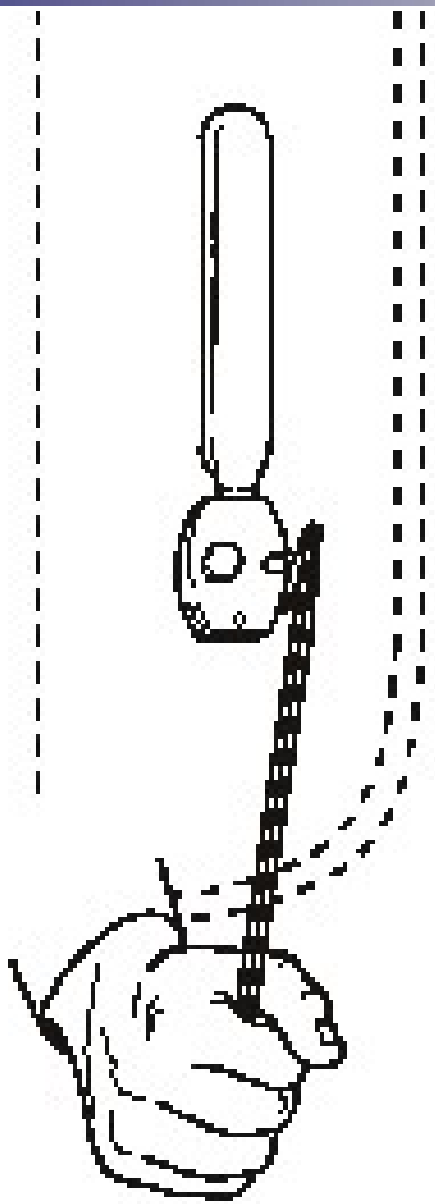

Päästevesti täitmine

- Gaasiballoonist automaatselt
- Manuaalselt
- Suuga puhudes

1
= OK
= Replace
REPLACE
HAMMAR

2
Check expiry date
Manual/Automatic Inflator

Do not
obstruct
when armed
rescueME
2
1
MOB1
ocean
SIGNAL

Do not
obstruct
when armed
ARM
rescueME
2
1
MOB1
ocean
SIGNAL

11.01.2026

rescueME MOB1: The world's smallest AIS Man Over Board system with integrated DSC

rescueME

rescueME MOB1: la balise de détresse AIS Man Over Board avec ASN intégré la plus petite du monde

- AIS (Automatic Identification System)
- Integrated DSC transmitter* (Digital Selective Calling)
- 30%(typ)smaller
- Automatic activation
- Simple lifejacket integration
- 7 year battery life
- 24+ hours operational life
- 5 year warranty†
- Fast accurate positioning

* DSC functionality is subject to regulations of country.
† subject to warranty statement.

- AIS (Automatic Identification System)
- Émetteur ASN intégré* (Appel Sélectif Numérique)
- 30% plus petite (généralement)
- Déclenchement automatique
- Intégration facile au gilet
- Durée de vie de batterie :7 ans
- Plus de 24 h d'autonomie
- 5 ans de garantie†
- Acquisition rapide d'une position précise

* les fonctions ASN dépendent des réglementations locales.
† Selon les conditions de garantie.

Specifications

AIS transmission Transmit Power (EIRP):	1Watt
Frequency:	161.975/162.025MHz
DSC Transmission Transmit Power (EIRP):	1Watt
Frequency:	156.525MHz
Messages*:	Individual Distress Relay Distress Alert (by single call made on press of the activation button)
Environmental:	
Temperature range (operational):	-20°C - +55°C
Temperature range (storage):	-30°C - +70°C
Waterproof:	10m depth
Weight:	92 grams
Standards:	RTCM SC11901, EN303 098-1

Introducing the world's smallest AIS MOB device with integrated DSC – the **rescueME MOB1** from Ocean Signal. The MOB1 is compatible with even the most compact inflatable life-jackets. The MOB1 is intended to be installed within the life-jacket and will activate automatically on inflation, sending the first alert within 15 seconds.

Voici la plus petite balise AIS Homme à la Mer au monde, intégrant l'A.S.N. : la rescueME MOB1 d'Ocean Signal. La MOB1 convient aux gilets de sauvetage automatiques les plus compacts. Elle est prévue pour s'intégrer dans le gilet et s'activer automatiquement lors du gonflage pour envoyer le premier signal dans les 15 secondes.

11.01.2026

easy
WATCH Box
Collision
AIS S.A.R.T.
Bat. low
5 min
15 min
30 min
100 m
200 m
500 m
Press for 3 sec
to reactivate
Mute
SART Alarm
Settings
Turn off collision
alarm: press both
buttons for 3 sec.
PRODUCED BY
weather dock
EXCELLENCE IN RADIO TECHNOLOGIES
0
1
2

FOCUS
S02 BS
PPER
200_220P4
easy
WATCH Box
5 min
15 min
30 min
100 m
200 m
500 m
Press for 3 sec
to reactivate
Mute
SART Alarm
Settings
Turn off collision
alarm: press both
buttons for 3 sec.
PRODUCED BY
weather dock
EXCELLENCE IN RADIO TECHNOLOGIES
0

11.01.2026

Vette hüppamine päästevestis

- Võtke prillid ja muud teravad esemed ära
- Võimaluse korral hüpake ≤ 4,5 m kõrguselt
- Veenduge, et ei hüppa kellegi, millegi peale
- Hoidke käsi suu ees, suruge nina kinni
- Teise käe küünarvarrega suruge vesti alla
- Keha sirge, vaade horisondile, jalad koos, õlavarred vastu keha, hüpake vette
- Ujuge selili asendis vaid käte abil vähemalt kahe laeva korpuse pikkuse võrra eemale

Ohutu hüppamine vette

- Hüpates kõrgemalt kui 4,5 m, siis võtke päästevest kaenlasse ja sooritage hüpe.
- Vees pange päästevest selga

- larüngospasm

Korkpäästevestid (SOLAS)

- Taolise ehitusga, et 75% inimestest saaksid ise 1 min selga
- Kord näidatud, 100% inimesi 1 min selga
- Ainult õigesti selga ja tunda end mugavalt
- Piisava ujuvusega ja püstivusega vaikses vees
- Hüpe 4,5 m kõrguselt vette vigastamata
- Vees 5 sek jooksul keerab selili asendisse
- Suu ≥ 120 mm kõrgusel veepinnast

Korkpäästevestid (SOLAS)

- Ujuda lühikest vahemaad
- Ronida päästepaati ja –parve
- Magedas vees ujuvus ei vähene 24 h jooksul rohkem kui 5%
- Varustatud vilega, helkurlintidega ja valge tulega tugevusega 0,75 cd ≥ 8 h
- Plinkiv tuli 50 – 70 korda min on varustatud lülitiga

Täispuhutav päästevest (SOLAS)

- 2 täispuhutavat kambrit
- Aktiviseerib gaasiballoonid automaatselt, võib ka käsitsi, saab täita suuga puhudes
- Ühe kambri tühjenedes säilitab omadused

Päästevest näokaitsega

- Päästevestil võib lisaks olla ka
  pakk värvainega hädasignaaliks,
  termopulber,
  termokott jm.

Vesitürp (hüdrokostüüm) – sooja säilitamiseks

- Klapp jalgade piirkonnas liigse õhu väljumiseks
- Kogu keha pea olema kaetud v.a. nägu
- Veekindlast materjalist
- Inimene peab suutma end keerata selili asendisse 5 sek jooksul (nii päästevestis vestis kui ilma)
- Ühe ja kuue tunnine

www.ursuit.com

Termokott – sooja säilitamiseks

- Veekindel materjal
- Võib olla seest fooliumiga kaetud
- Enne päästevest selga, siis kotti

Täispuhutav päästeparv

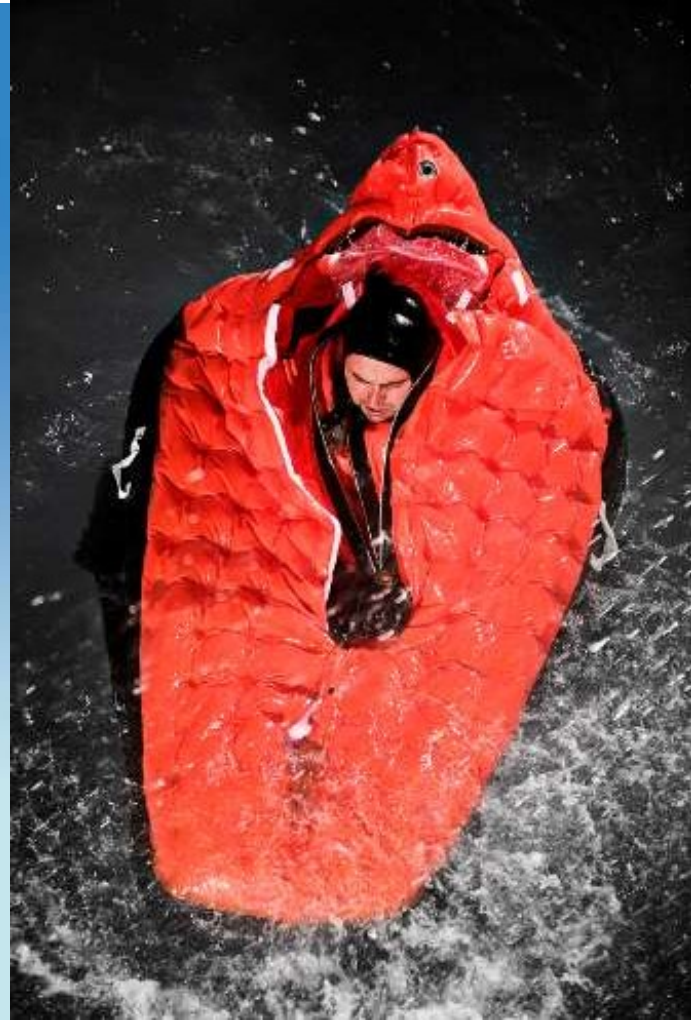

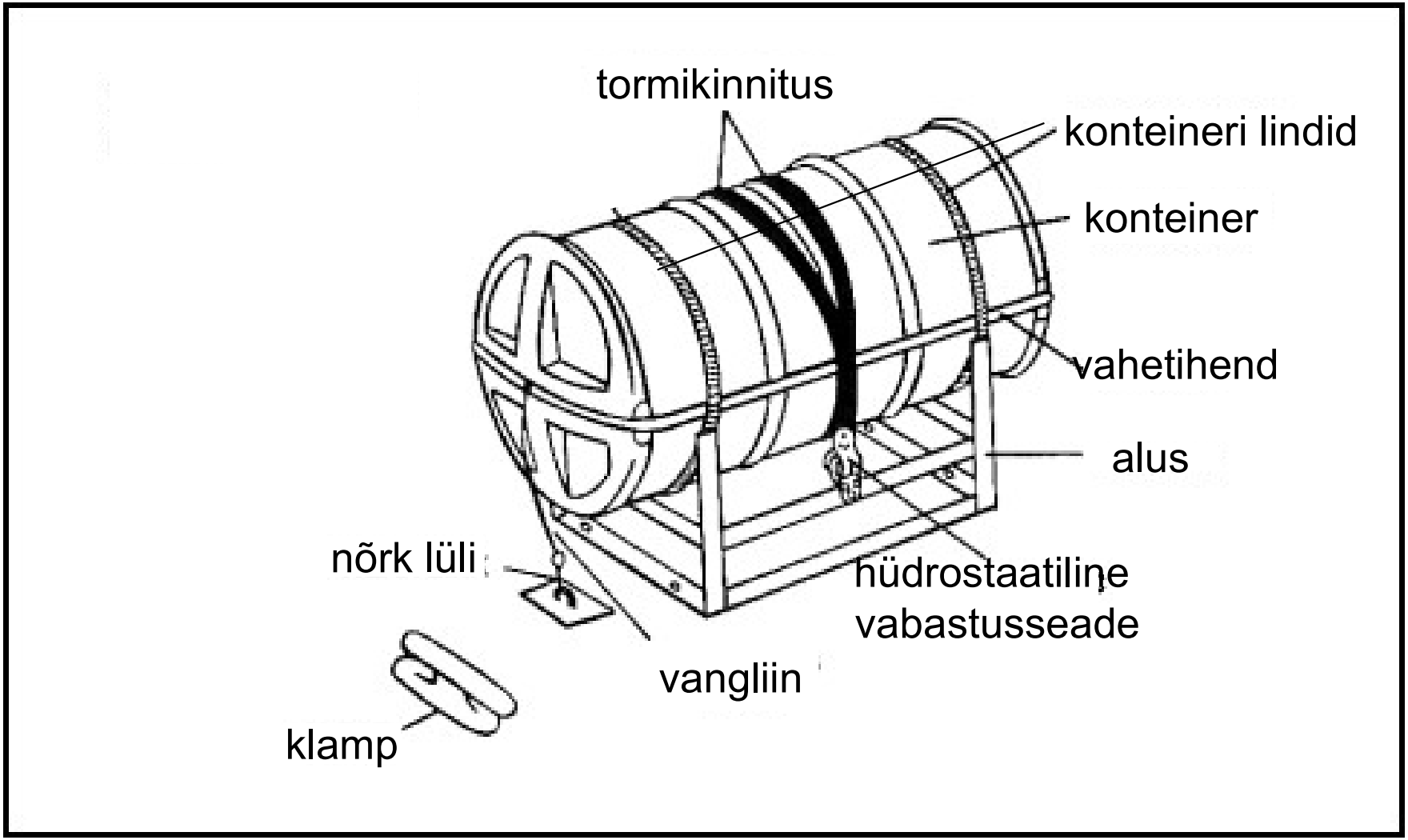
11.01.2026

1 - 300

VIKING

Päästeparve kinnitamine

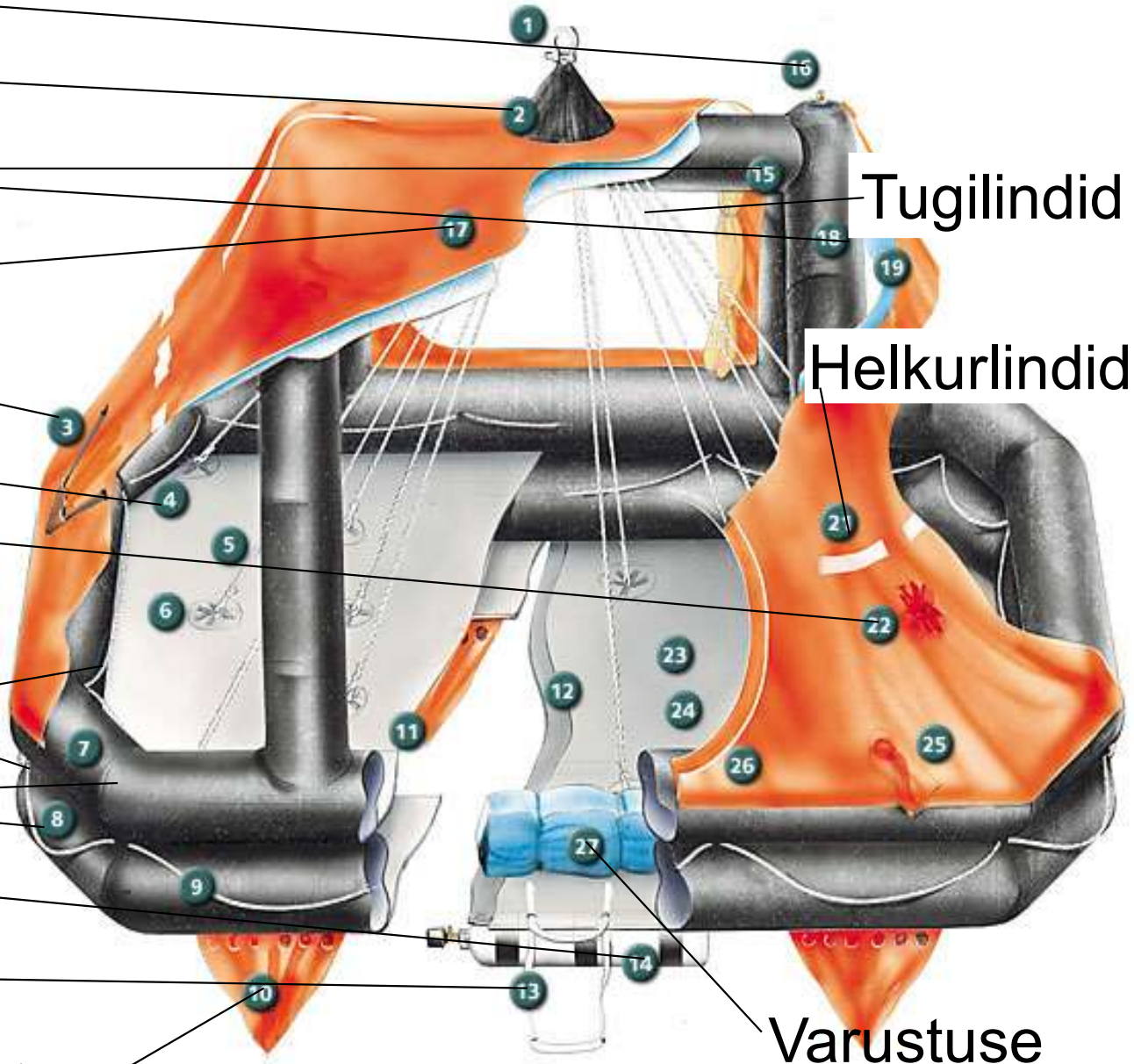

Markeering konteineril

- Valmistaja nimi või logo
- Seeria nr ja inimeste arv
- Kes on heaks kiitnud, veeskamise juhend
- Sõna “SOLAS” ja varustuse tüüp
- Viimane hoolduse kuupäev
- Vangliini pikkus
- Paigaldamise kõrgus veepiirist
- Laeva nimi ja kodusadam (kapslis)

Päästeparve ehitus

- Tuli katusel
- Tuli parve lae all
- Kaared
- Tent ehk katus
- Veerenn
- Põhi
- Vaatleja avaus
- Haardeliin sees- ja väljaspool
- Kambrid
- Gaasiballoon
- Redel

Täispuhutud päästeparv

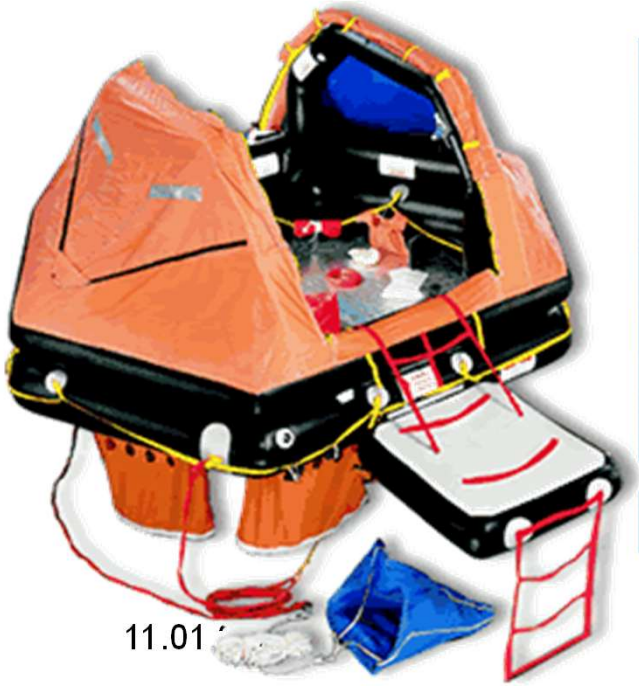

Erinevad parved

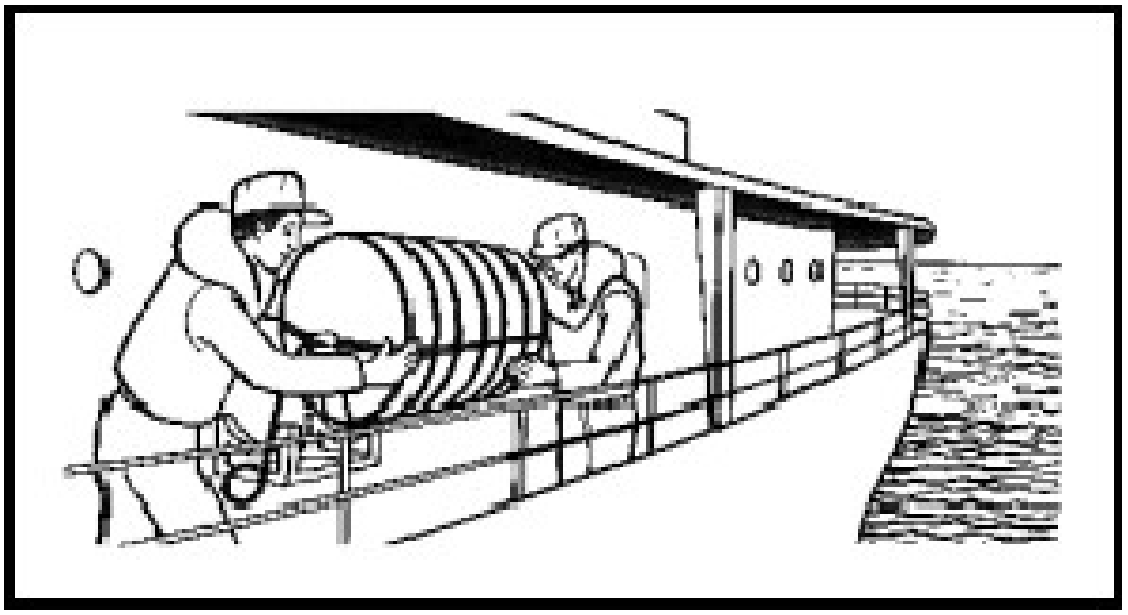

Päästeparve veeskamine (1)

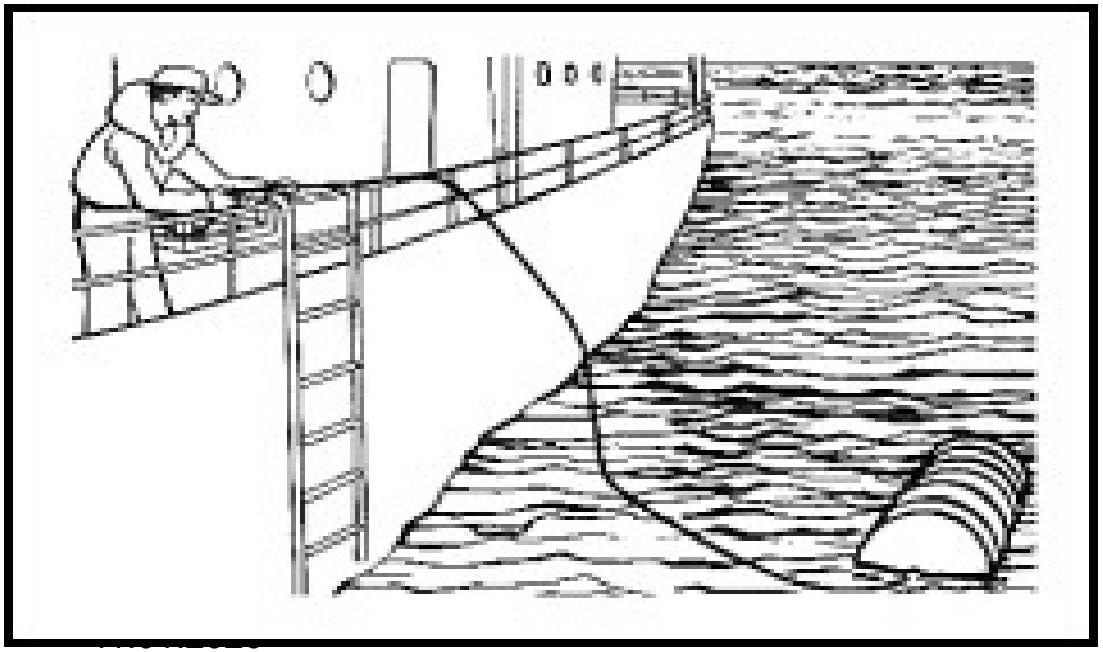
- Vabastage tormikinnitus, lükake parv vette

Päästeparve veeskamine (2)

- Tõmmake vangliin lõpuni välja ja järsu tõmbega avage gaasiballoon
- Parv täitub ühe minuti jooksul

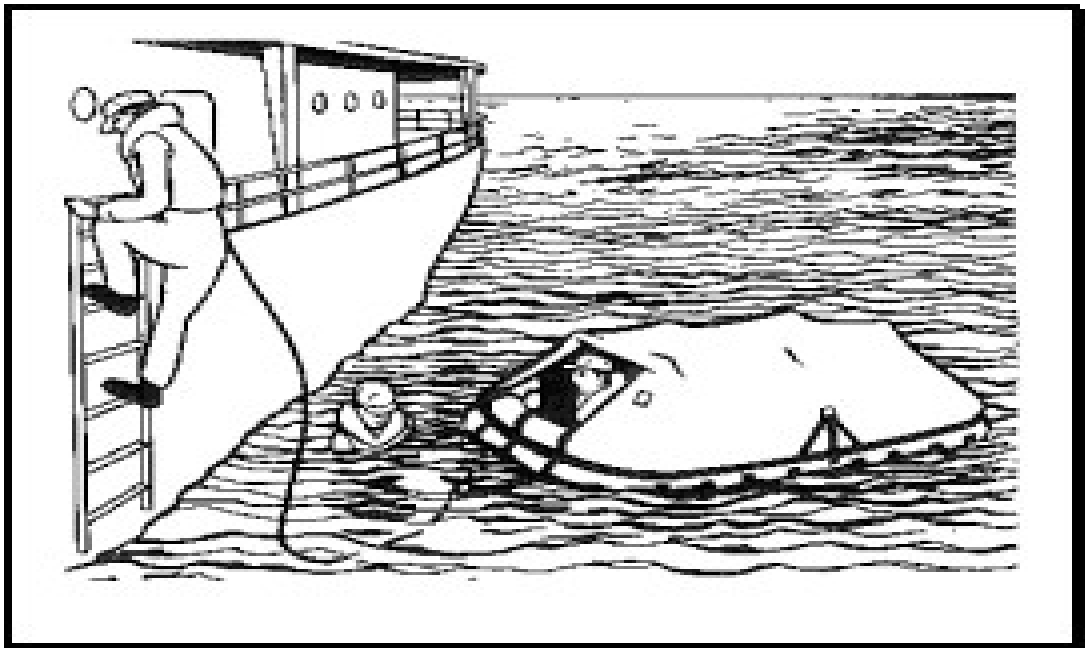
Päästeparve veeskamine (3)

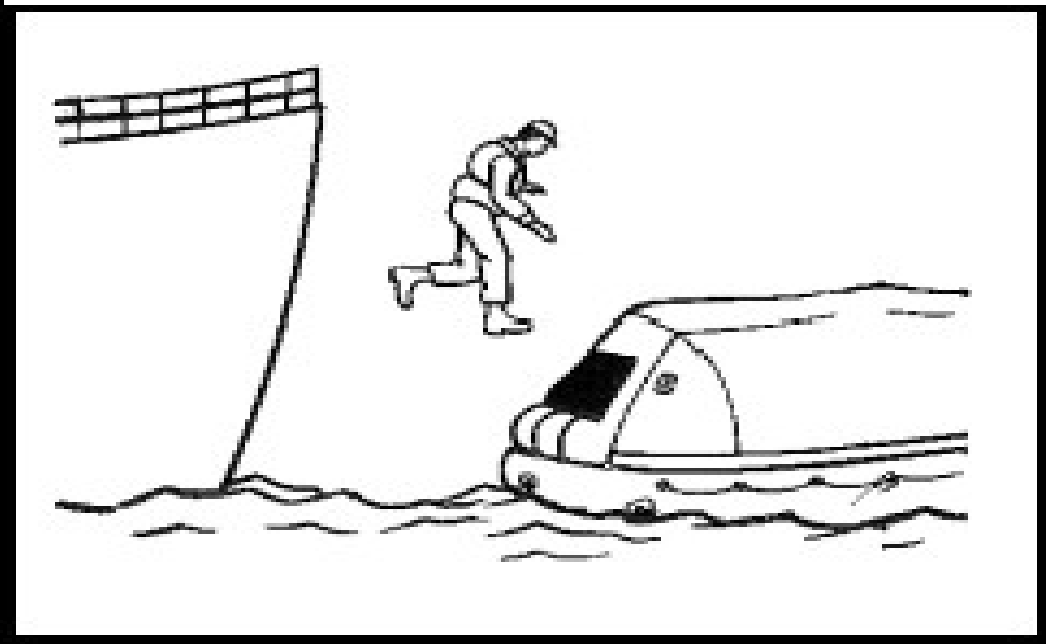
- Tõmmake vangliini abil täitunud parv parda ligi ja kinnitage liin reelingu vmt külge

Päästeparve veeskamine (4)

- Laskuge laevast redeli abil või hüpake jalad ees parve sisse või siis kõhuli katusele või hüpake vette ja ronige sisse parve küljes oleva redeli abil

Kanisterkonteineris parve automaatne avanemine

- Hüdrostaadi olemasolu

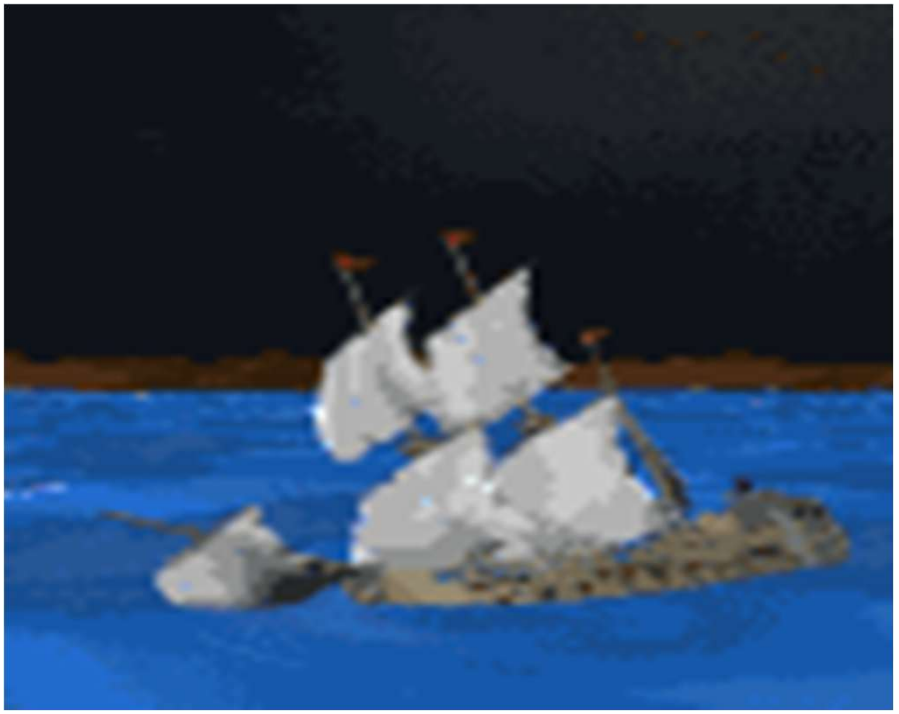

Pärast katastroofi

- Miks pole parvedes inimesi?

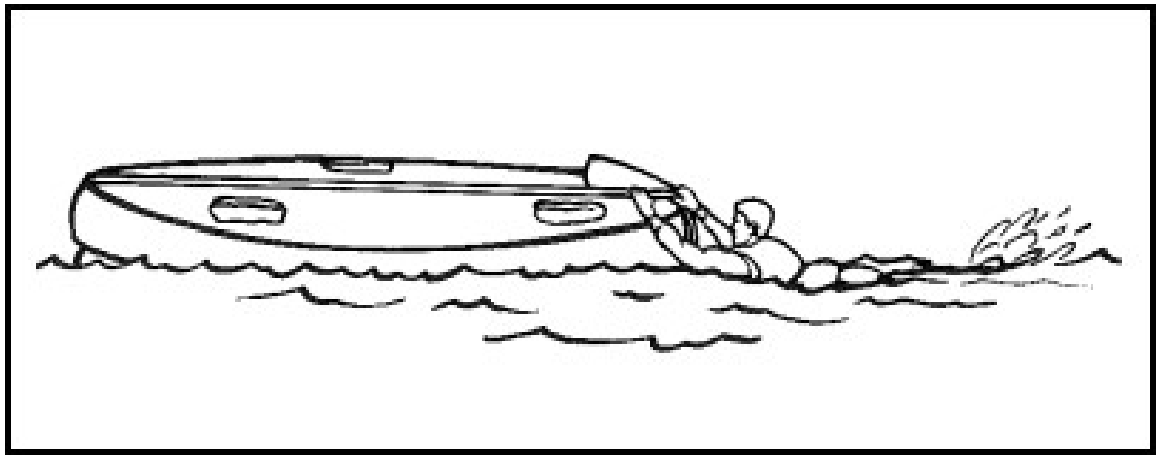

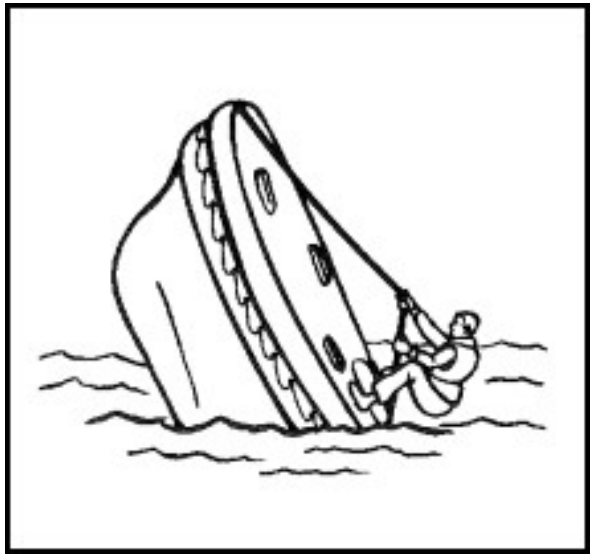

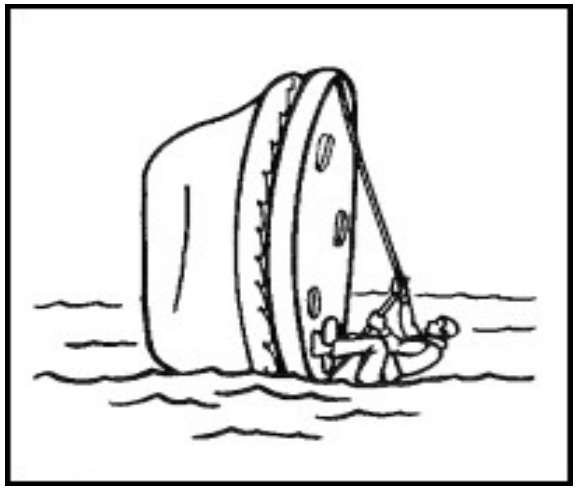
Parve keeramine õigeks (1)

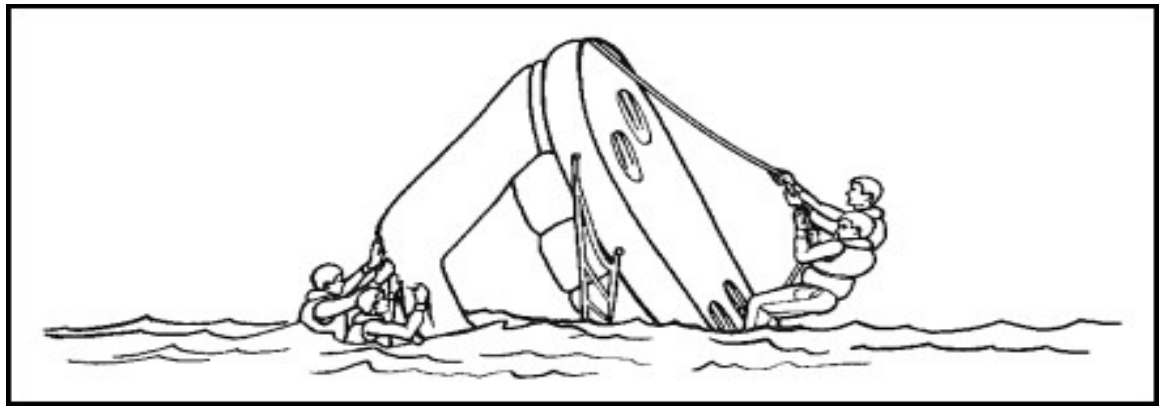
- Nooled kambril suunavad paika, kust tuleb kinni haarata põhja all olevatest lintidest
- Keerake parv tuule suhtes nii, et tuul puhuks näkku, siis on parve ringikeeramine hõlpsam
- Hoidke kinni lintidest, suruge jalatallad või põlved vastu kambrit ja tõmmake parv õigeks (> 6 in parve puhul tuleb tõusta põhja peale)
- Keerake end parve all selili asendis 180°ringi ja lükake sirgete kätega parv enda pealt ära
- Hoidke parvest kinni ja ronige redeli abil sisse

Parve keeramine õigeks (2)

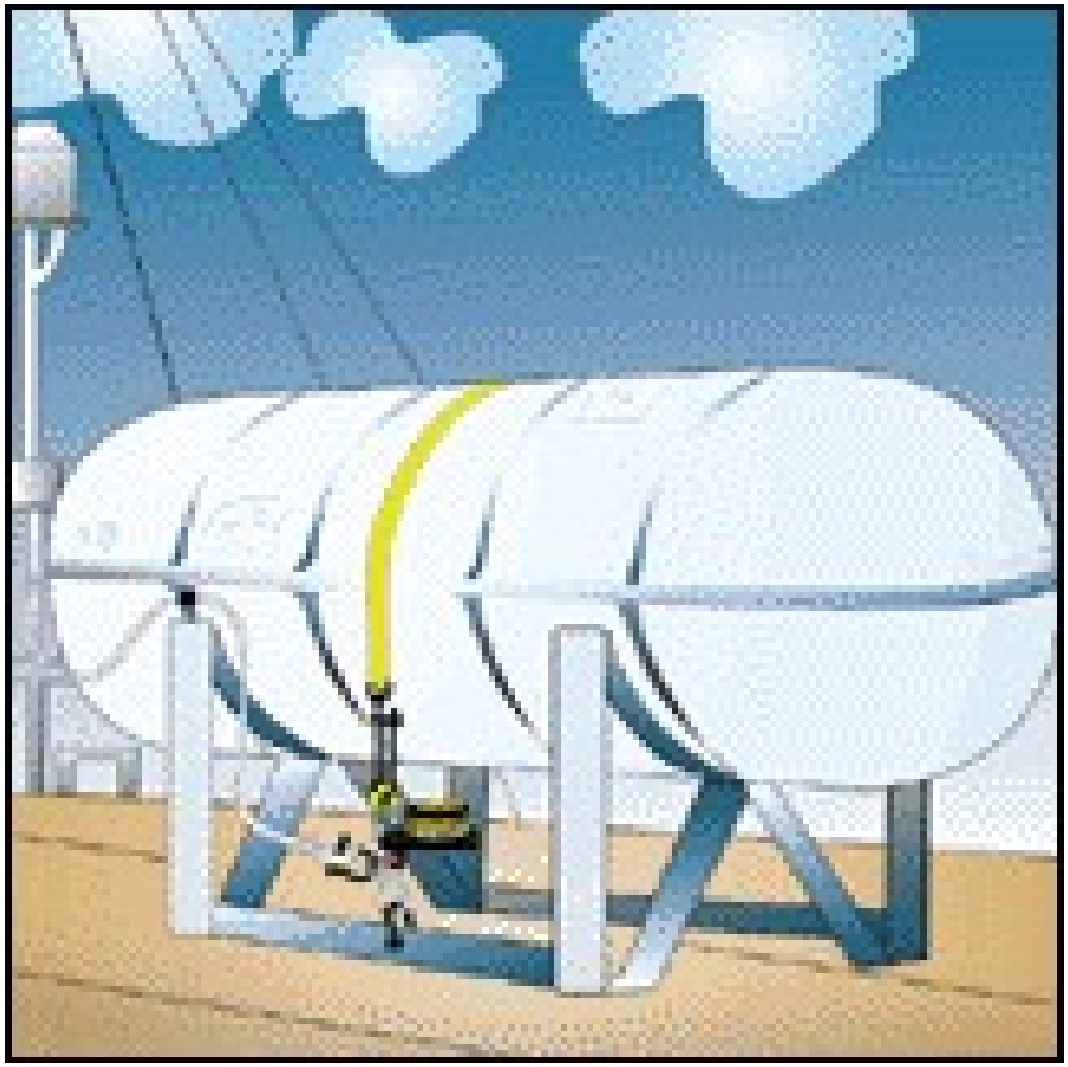

Hüdrostaatiline vabastusseade

1

2

3

4

2

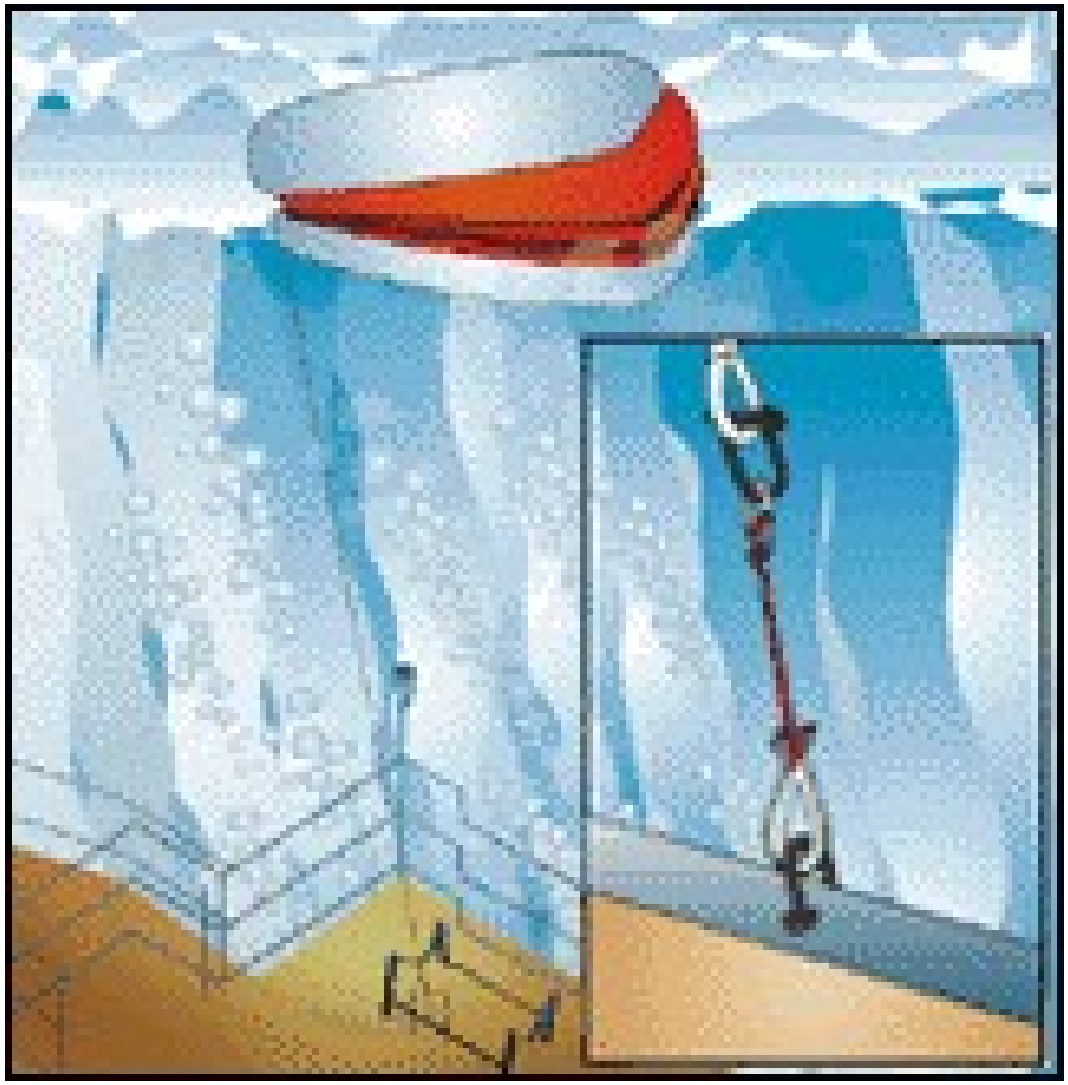

1

3

4

3

1

2

4

4

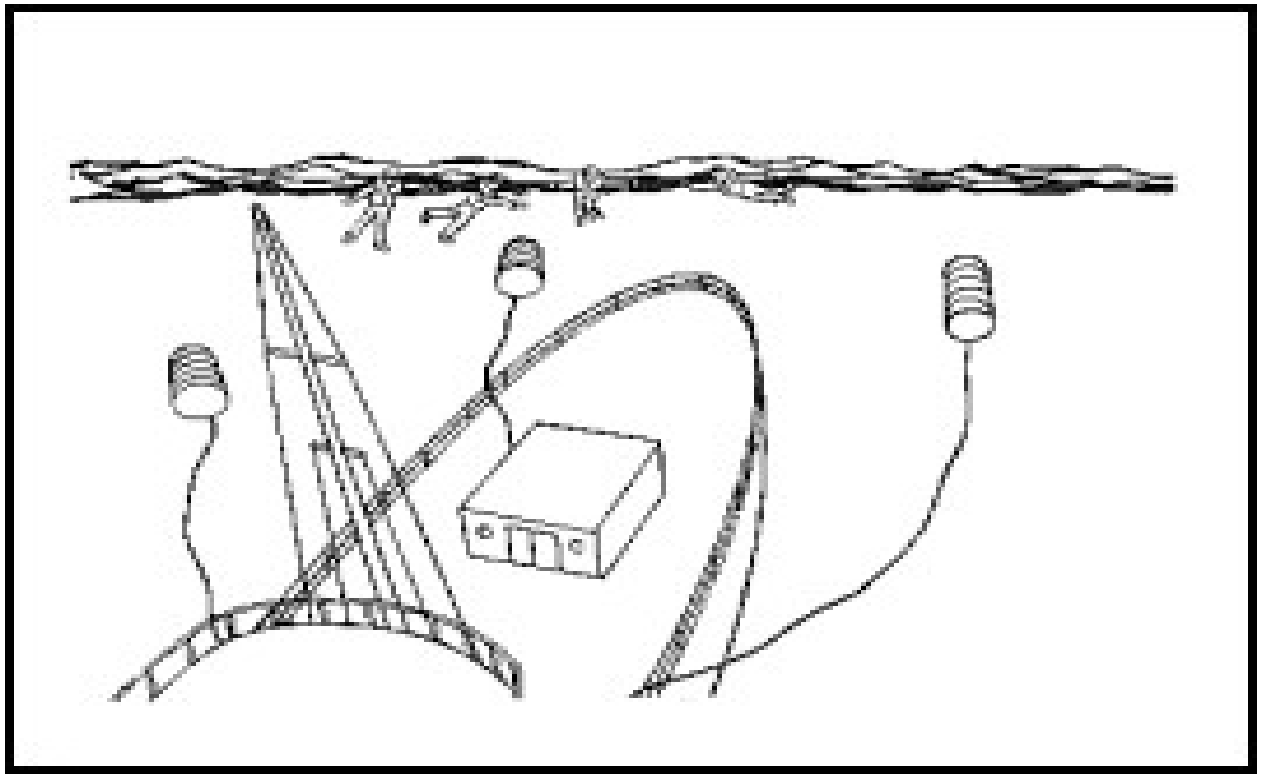

1

2

3

Päästeparvede pinnale tõusmine

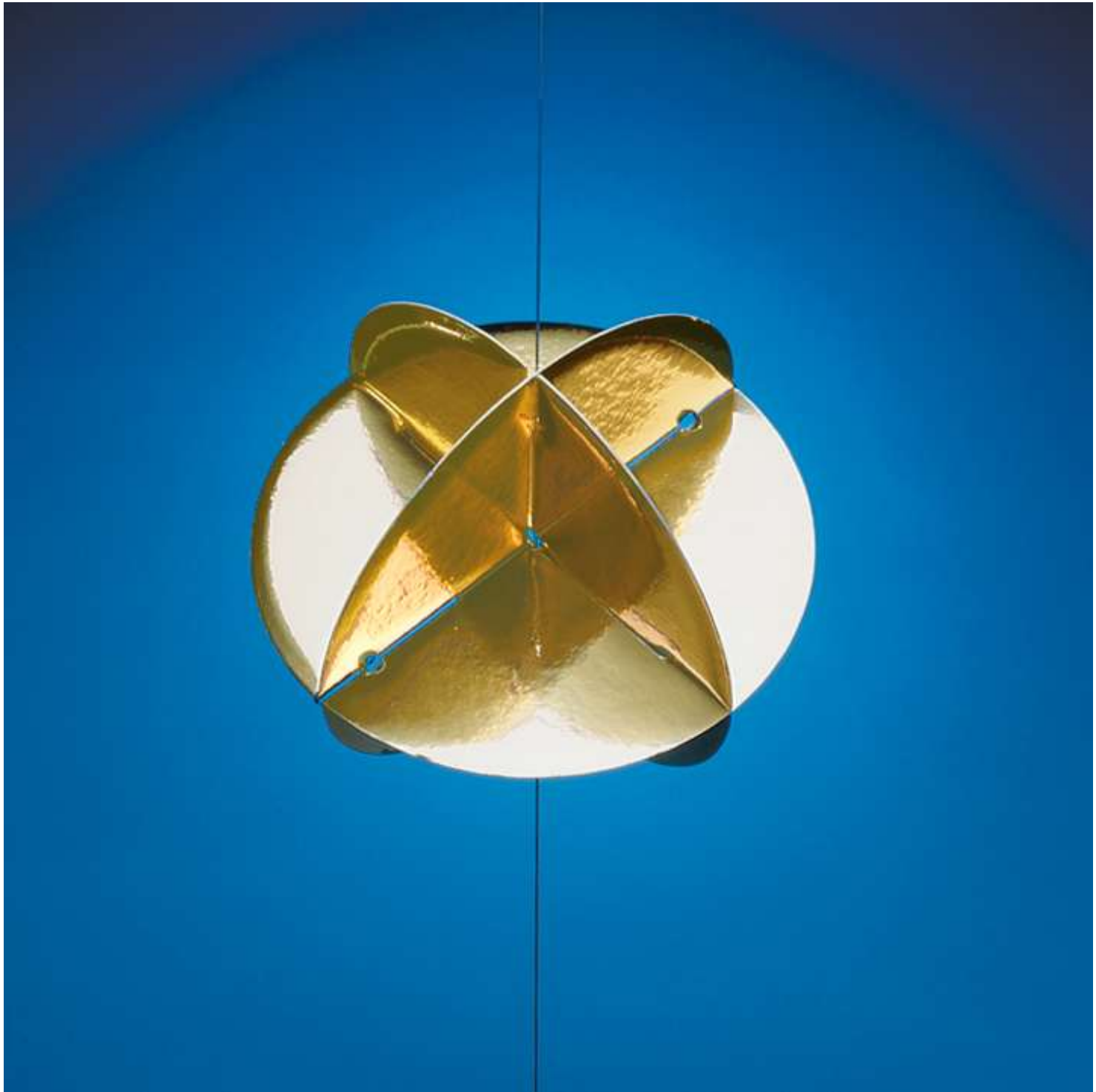
Inimese tõstmine parve

- Selg ees, kui inimene on alajahtunud, vigastatud, teadvuseta või tervisl. seisukord teadmata

Esmased tegevused päästeparves

- Aidake veesolevad inimesed parve
- Lõigake vangliin läbi ja aerutage eemale
- Heidke triivankrud vette, üks rakett õhku
- Võtke märjad riided seljast, väänake välja, pange uuesti selga ja kuivatage parve põhi
- Sulgege sissepääsud, vaatlejad kohtadele
- Osutage abi vigastatutele ja alajahtunutele
- Kinnitage reflektor, tutvuge varustusega
- Lugege juhendeid, hoidke meeleolu kõrgel

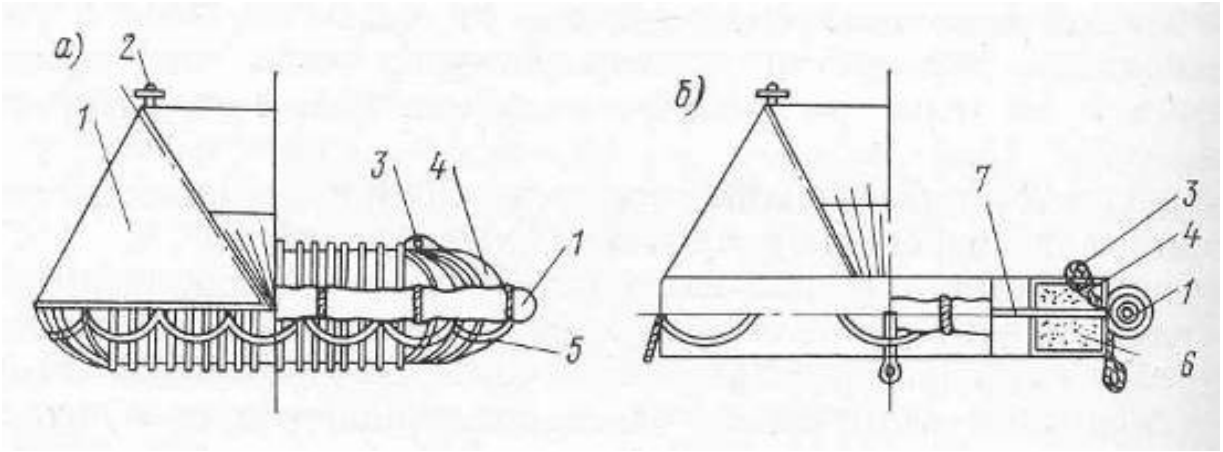

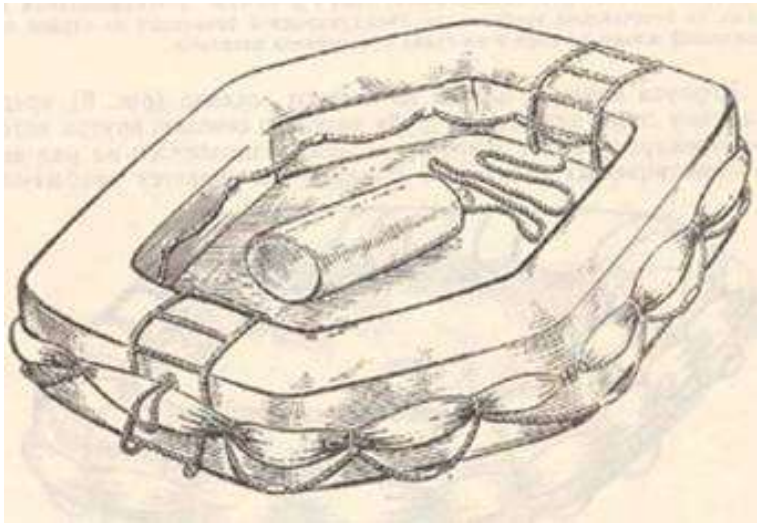
Laevast parve pääsenud

- Aerutage laevast eemale ohutusse kaugusesse (≥ 2-3 laeva pikkust) või teise laeva juurde või kaldale
- Mitme parve puhul, ühendage nad omavahel

Jäikparved

Päästepaadid

- Lahtised
- Poolkinnised
- Kinnised
- Valvepaadid
- Kiirvalvepaadid

Päästepaat

- Päästepaadid võivad olla max 150 in.
- Kiirus ≥6 sõlme
- 25 in. parve sleppimisel kiirusel ≥2 sõlme
- Kütust 24 tunniks

Päästepaadi markeering

- Inimeste arv
- Laeva nimi ja kodusadam mõlemas pardas vööri osas
- Millisele laevale paat kuulub ja paadi nr õhust nähtav

Valvepaat

- Jäigast, kummist, kombineeritud materjal.
- 3,8 – 8,5 m, ≥5 istuvat in + 1 kanderaamil
- Kiirus 6 sõlme ≥4 tunni jooksul

Päästepaatide ja –parvede veeskamine taavetite abil

Tegutsemine kummuli paadi puhul

- Kui õigeks keerata ei õnnestu, siis ronige põhja peale
- Kui ei jaksa ronida, siis hoidke paadist kinni
- Ärge asjatult rabelege, säilitage jõudu ja rahu
- Ärge ujuge eemale, kui just pole ujumisulatuses
- Andke märku vilega, käte tõstmise ja langetamisega

Evakuatsioonisüsteemid

- Liugtee

Evakuatsioonisüsteemid (2)

- Päästesukk

Valvepaat, kanderaam, tormiredel

Vees päästevahendita

- Abivahendid veepinnal püsimiseks:
  - ujumisoskus
  - riideesemed
  - jalanõud
  - ujuvad esemed

Seafox

FLADEN®

Anyone can fish.™

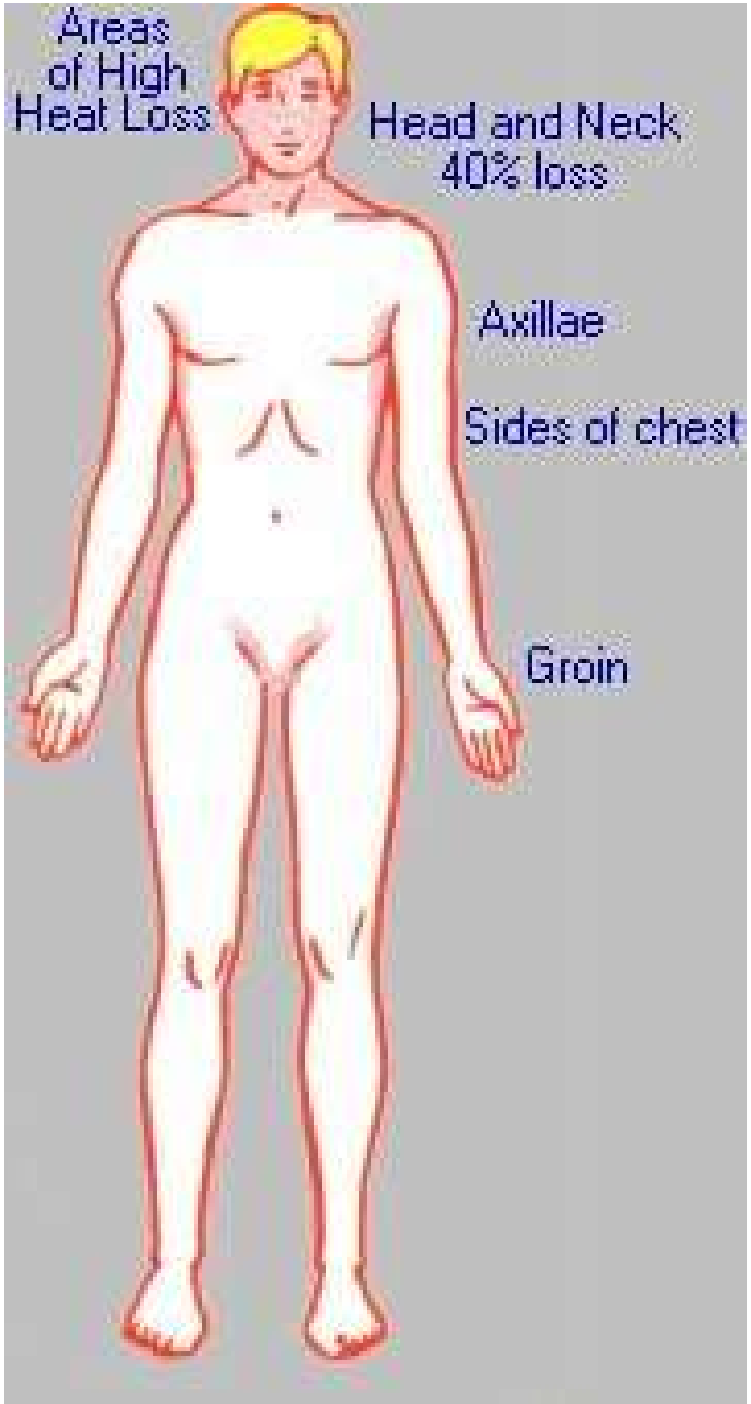

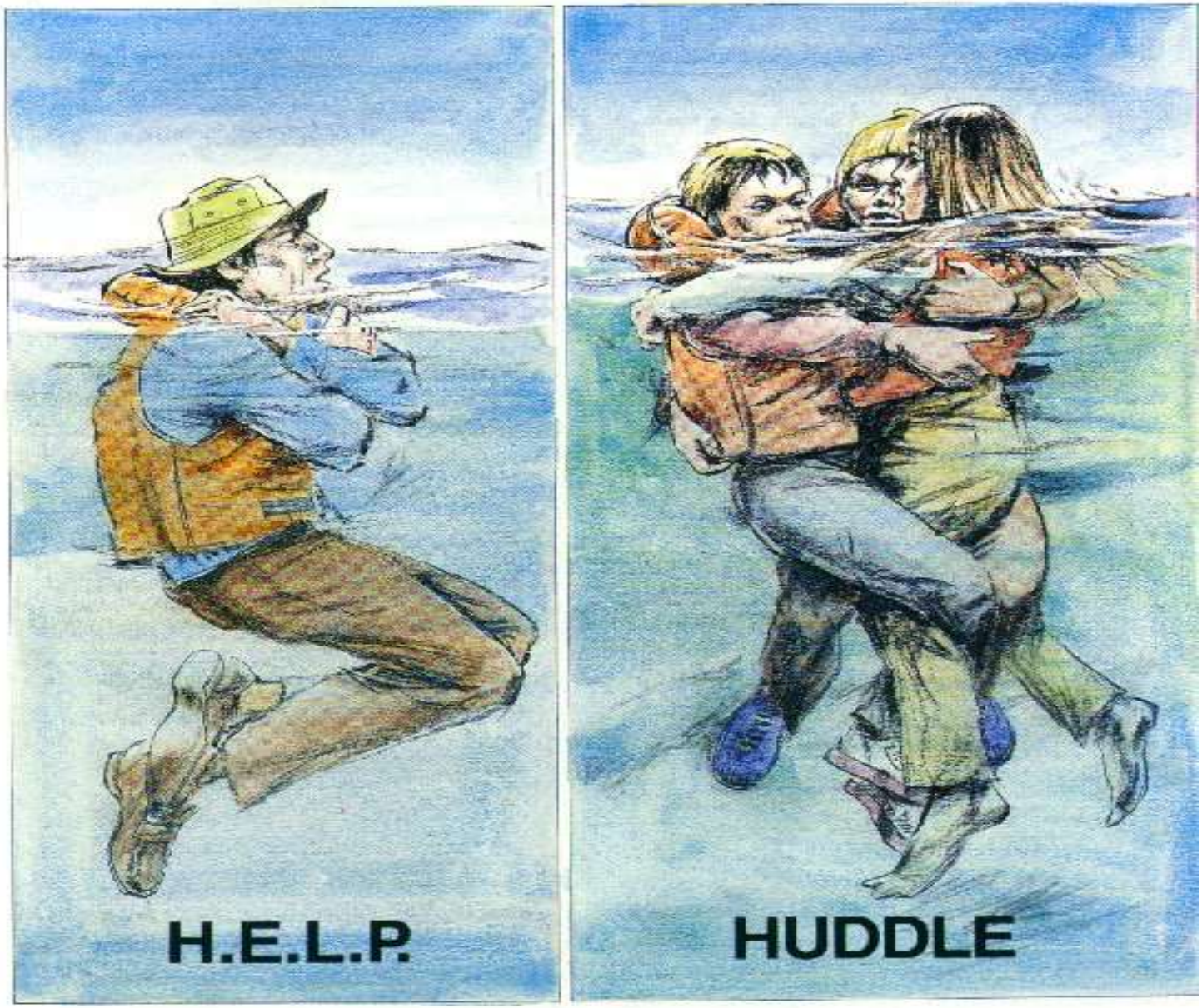

Disel
A. le Cou
Disel
JOULINE KELLE OLD

Organismi jahtumine

- Pea ja kael
- Kaenlaalused
- Rindkere küljed
- Jalgade vahe

Võtted alajahtumise vastu

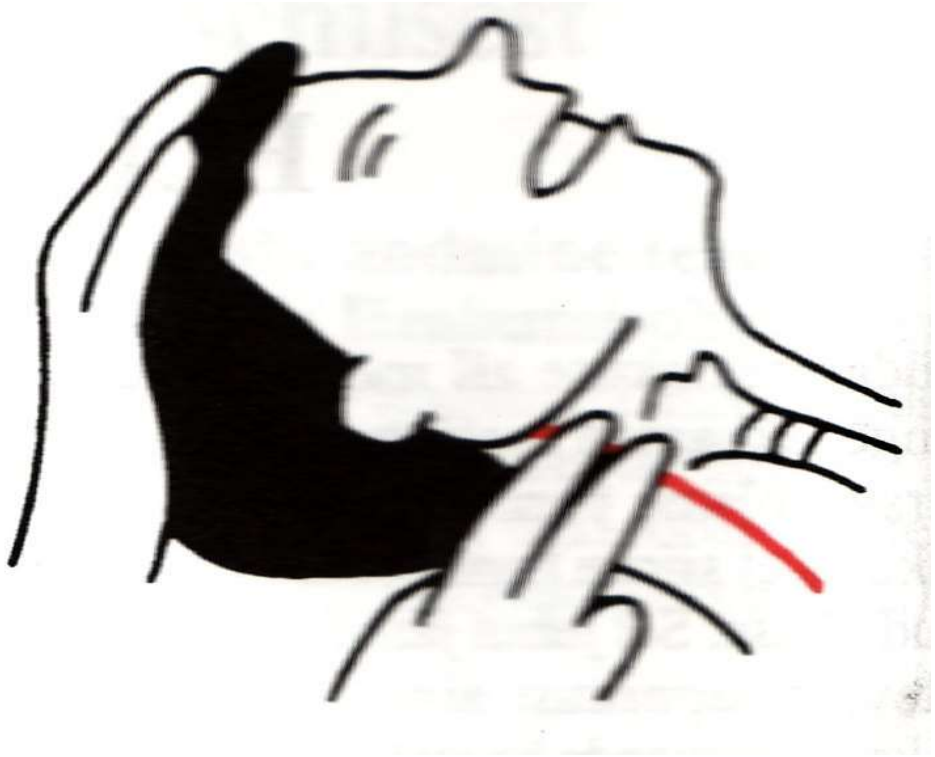

Võtted alajahtumise vastu (2)

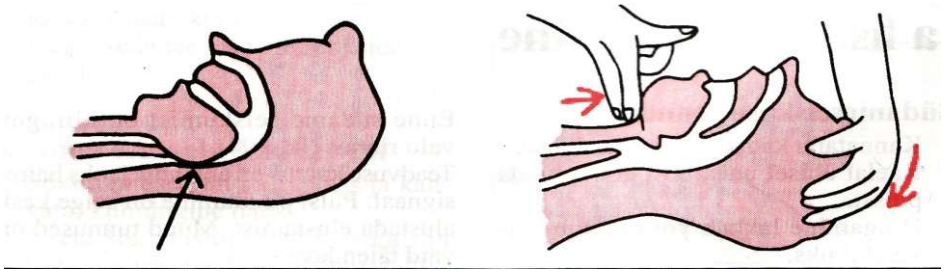
Pulsi kontrollimine unearteril

- Kontrolli pulsi olemasolu kaelal (unearteril)
- Alusta elustamist

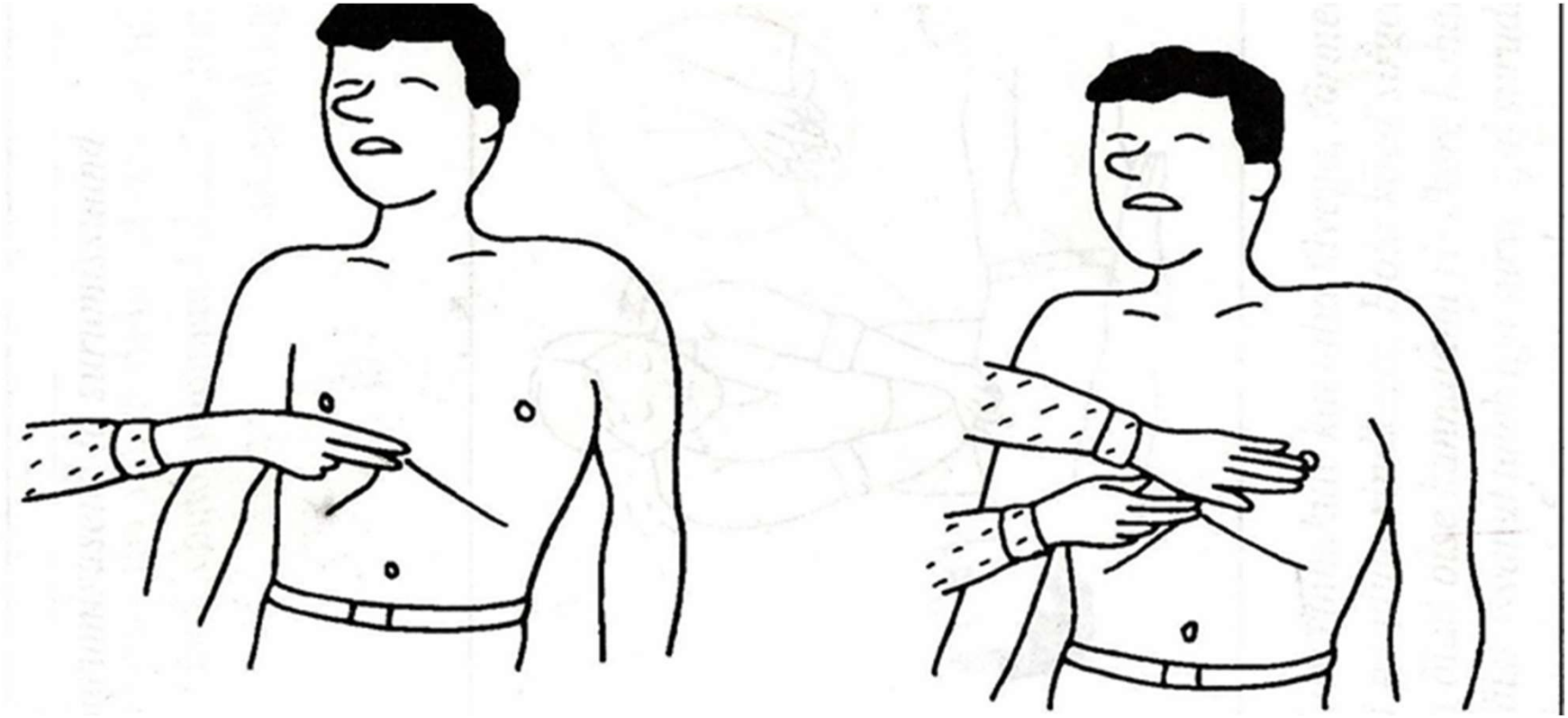
Tegutsemisjuhised hingamisteede avamiseks

- Kalluta kannatnu otsmikule asetatud käega ta pead tahapoole
- Teise käe kahe esimese sõrmega tõsta alalõug ülespoole.

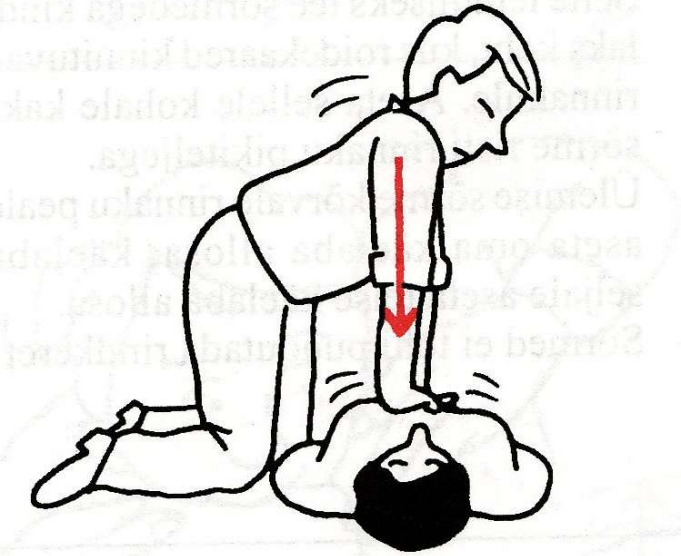
Kui pärast hingamisteede avamist hakkab kannatanu iseseisvalt hingama ja on tunda pulssi, aseta ta

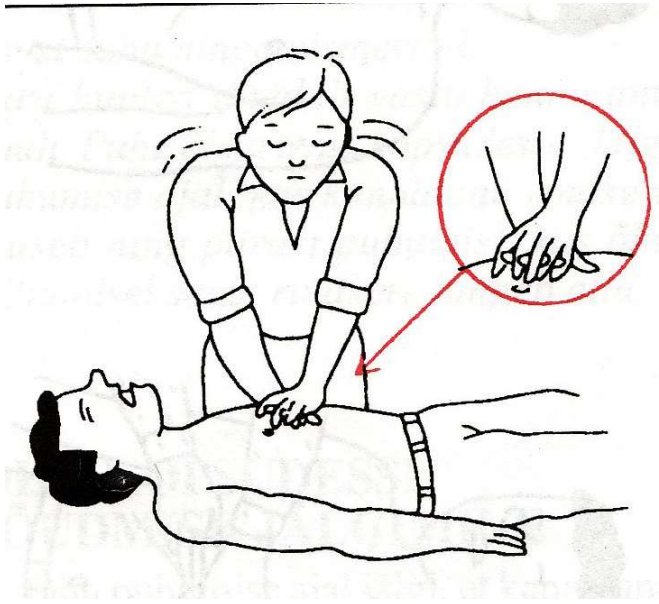
<u>püsivasse küliliasendisse</u>

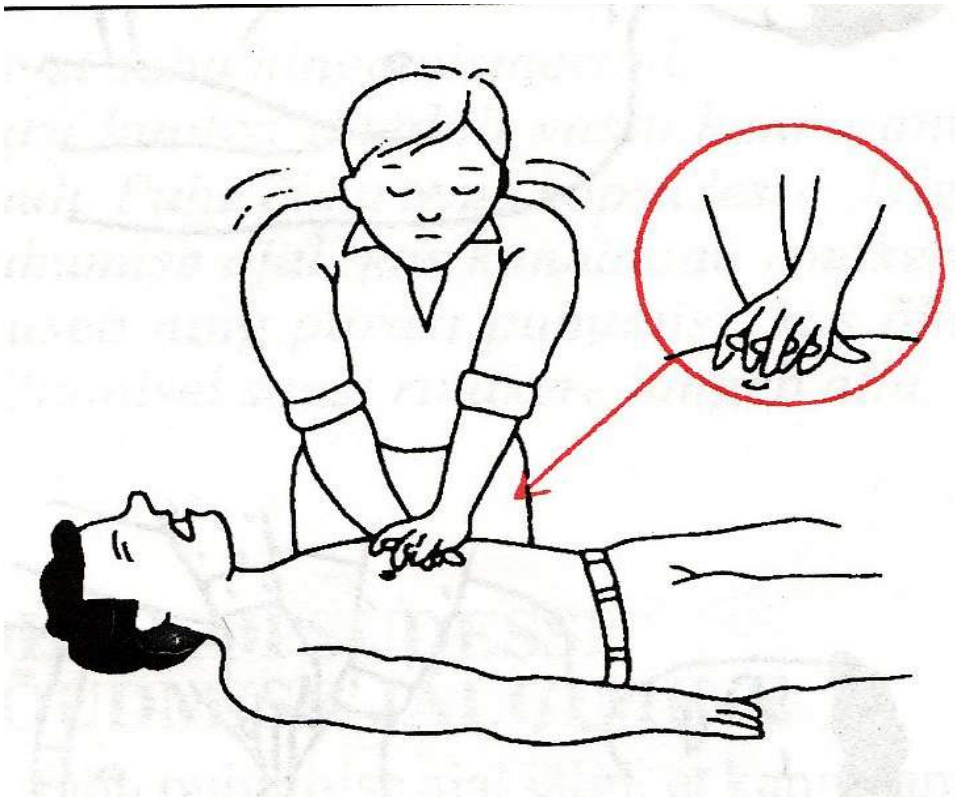
Surumisasend

- Lasku põlvili kannatanu kohale
- Hoia käed sirged ja õlad otse kannatanu rindkere kohal

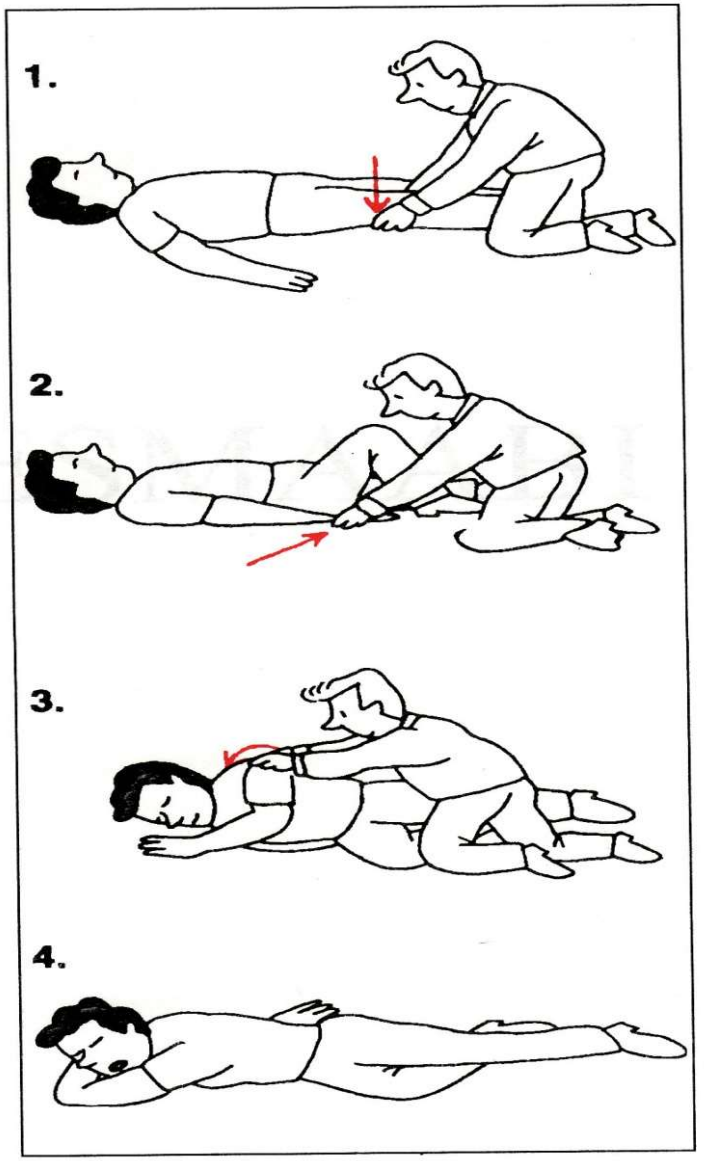
- Suru rinnakule käelaba tüvega
- Sõrmed ei puuduta rindkeret
- Täiskasvanul tuleb iga surve ajal suruda rinnakut 4-5cm sissepoole.
- Surumise vahe peab kestma vähemalt poole üles-alla surumise tsüklist.

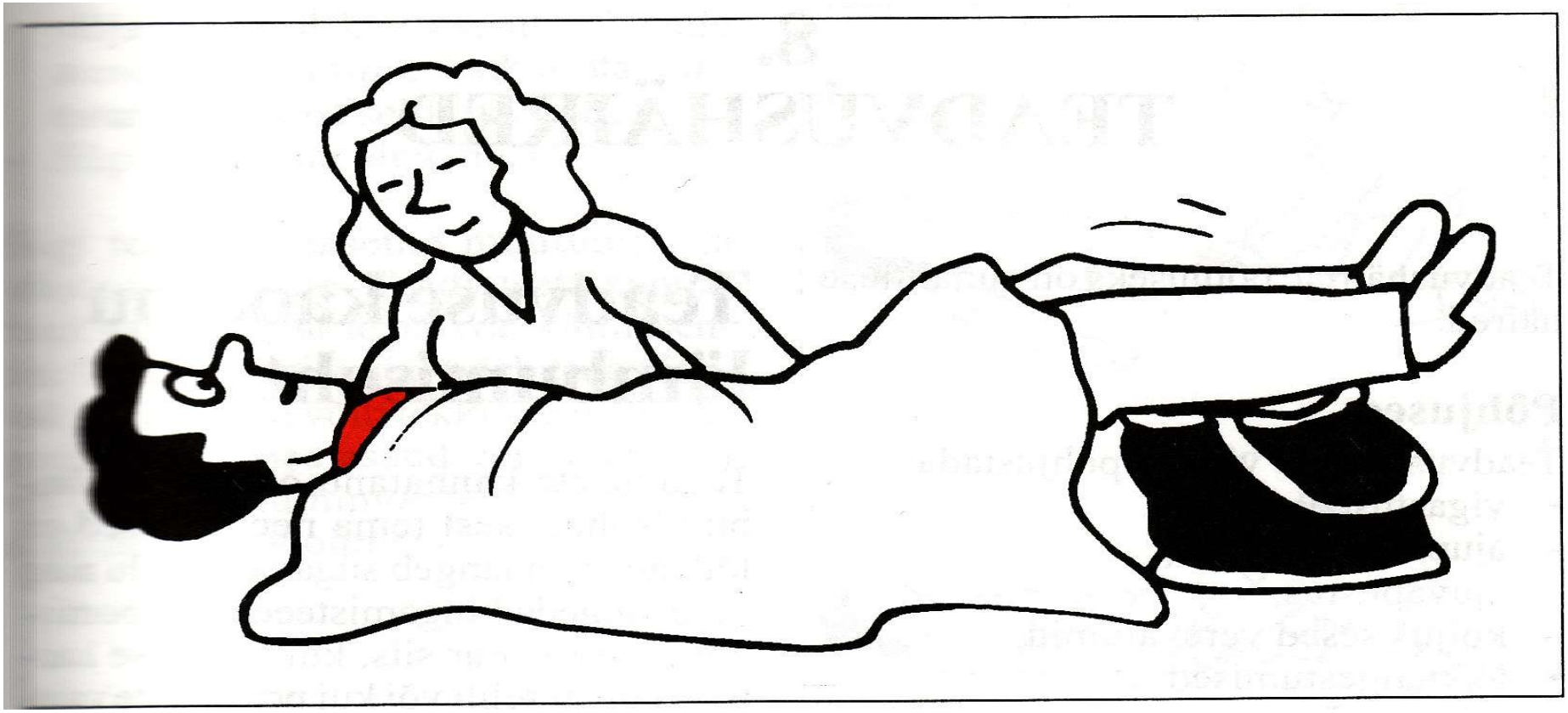
Teadvuse kaotanu asetamine püsivasse küliliasendisse

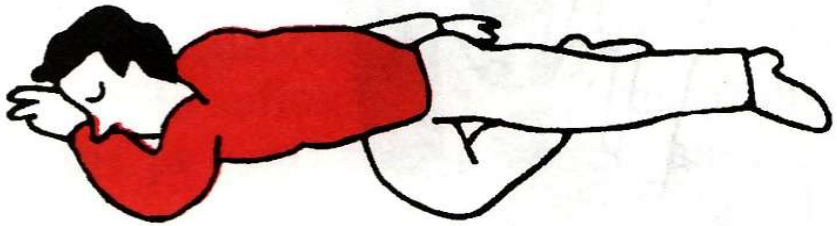
1. Lasku põlvili kannatanu kõrvale.Painuta ta lähemal asuvat jalga põlveliigesest.
2. Aseta lähemalasuv väljasirutatud käsivars keha alla.
3. Painuta kannatanu teine käsivars üle rindkere, haara tema õlast ja puusast ning keera ta enda suunas külili asendisse.
4. Painuta kannatanu pea tahapoole. Aseta pealmine käsi põse alla alalõua toetamiseks.

Küliliasendis püsivad kannatanu hingamisteed avatuna ning oksemassid ja muud eritised valguvad välja hingamisteid sulgematta.

Šoki korral:

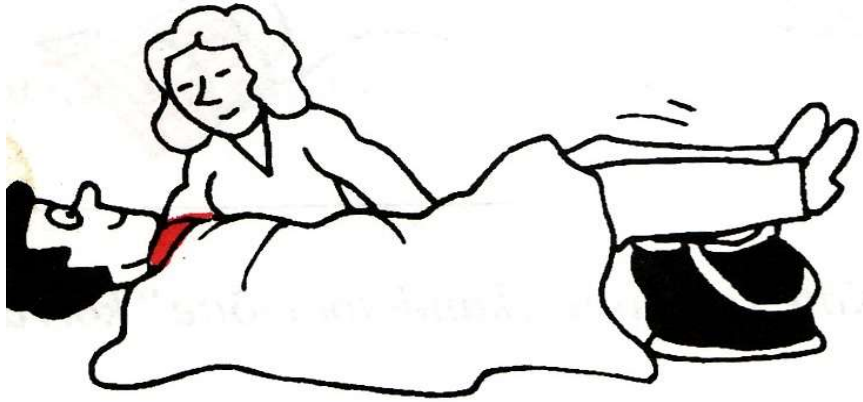
Teadvuseta kannatanu soovitatav asend.

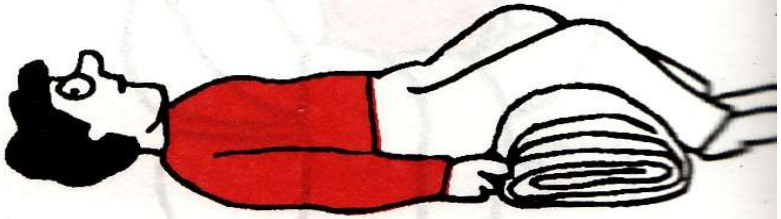
Teadvusel oleva hingamisraskustega kannatanu soovitatav asend.

Seljavigastusega kannatanu soovitatav asend.

Šokiseisundis kannatanu soovitatav asend.

Kõhuvigastusega kannatanu soovitatav asend.

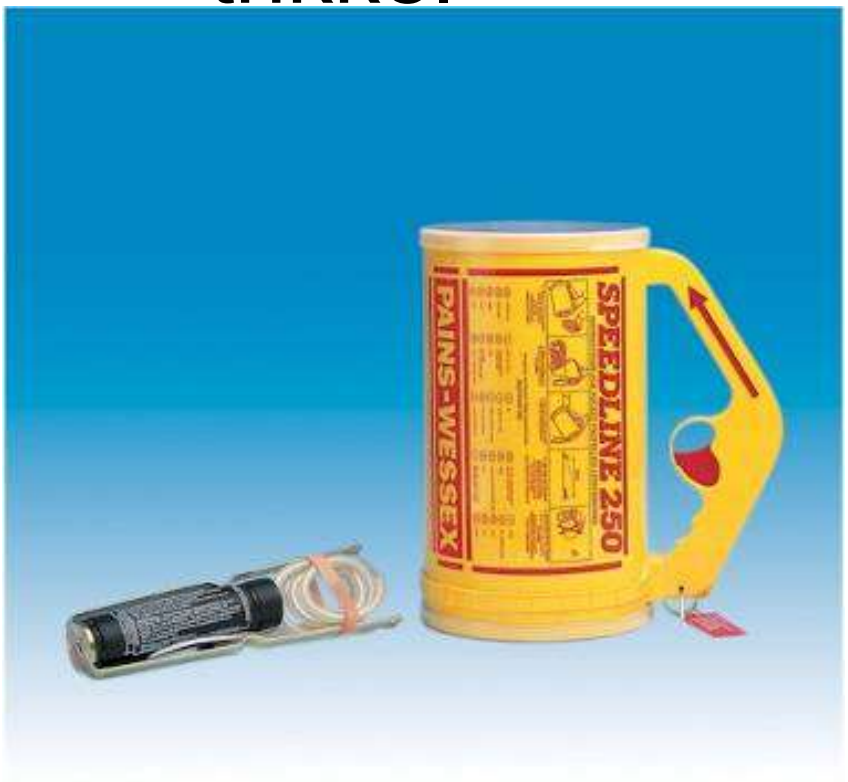
Liiniheitja

- Kindlustab liini heitmise piisava täpsusga
- Tuulevaikse ilmaga heidab ≥ 230 m
- Varustatud kasutamise juhendiga
- Asetseb veekindlas korpuses

Liiniheitja ehitus ja kasutamine

- Korpus, sütik, pürotehniline laeng, liin, trikkel

Merehädasignaalid (1)

- Pürotehnilised vahendid
  - säratuli ehk tõrvik
  - punane langevarjuga rakett
  - suitsusignaal

Ohutud võtted pürotehnika kasutamisel

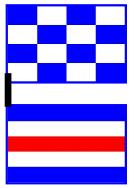
- Pürotehniliste vahendite aktiviseerimisel asetuge teistest inimestest allapoole tuult
- Kui pürotehniline vahend aktiviseerimisel ei süttinud, siis heitke see üle parda

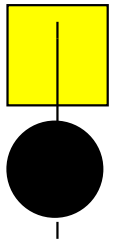

Merehädasignaalid (2)

- Pidev laevavile
- Lipud: November, Charlie (NC)

- Ruudu- ja ringikujuline ornament mastis
- Kahuri (püssi) paugud minutiliste interv-ga
- Leek ja suits pardal (põlev tünn kütusega)
- SOS (••• — — — ••• taskulambiga)

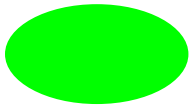

- Käte aeglane tõstmine–langetamine

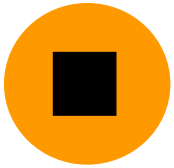

- Värviline laik meres

- Oranžil alusel must ruut või ring

- MAYDAY raadiotelefoni teel

Päästmine helikopteriga

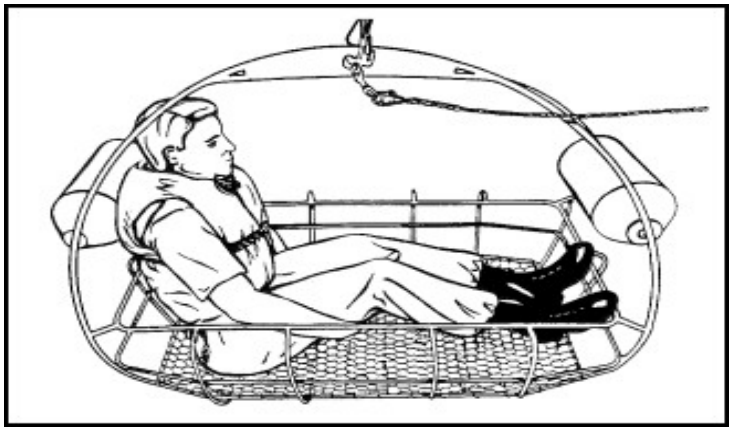
- Side helikopteriga
- Helikopteri päästevahendid
- Päästmine laevalt
- Päästmine parvest ja paadist
- Päästmine veest

Helikopteri päästevahendid

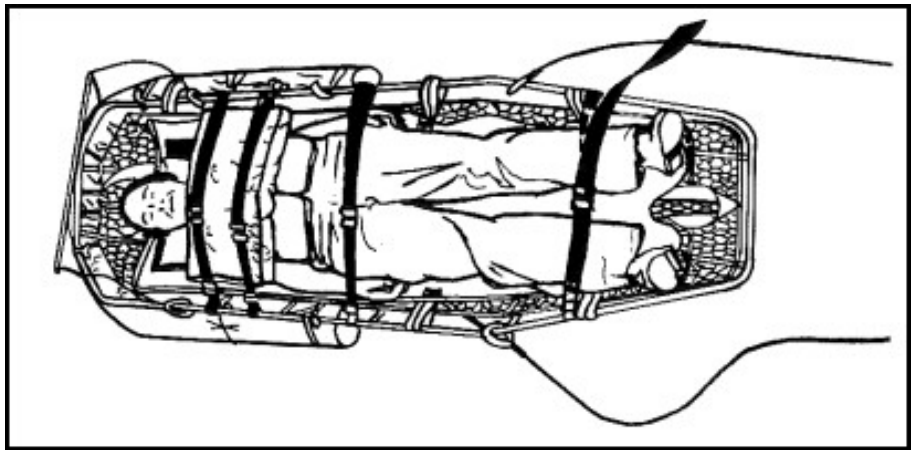
- Päästesilmus

- Päästekorv

- Kanderaam

Päästmine korviga

Ohutusvöö ja päästesilmus

Päästmine päästesilmusega (1)

- Märguanne “Hiiva!”

Päästmine päästesilmusega (2)

- Käed all risti

Päästmine päästesilmusega (3)

- Sisenemine helikopterisse

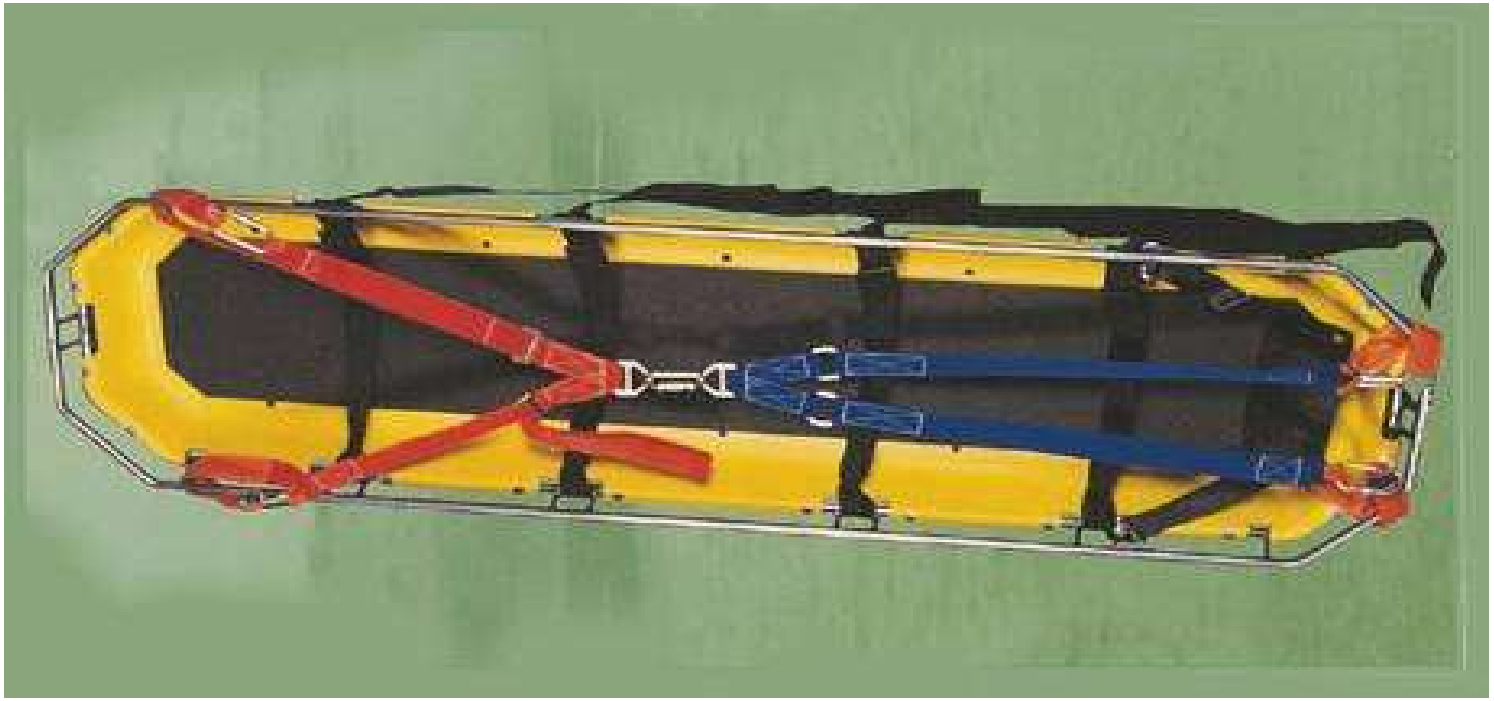
Päästesilmuses

- Silmus ärapingutatult
- Pea kaetult
- Käed all risti, kuni silmus helikopteris seljast ära võetakse

Helikopteri kanderaam

- Kannatanu kinnitatakse rihmade abil kanderaami külge kinni

Kodusadama tuletorn

- Kui juhtute merele minema, siis soovin Teile ohutut meresõitu ja et alati leiaksite tee tagasi kodusadamasse

Home